

Webdesign med Frontpage 2003

Undervisning i webdesign
Søren "Noah" Nielsen
Sept. 2006

Indholdsfortegnelse

Webdesign med Microsoft Frontpage.....	3
<i>Hvad er en "hjemmeside" ?</i>	<i>4</i>
<i>Hvad består websiden af ?.....</i>	<i>5</i>
<i>Opret websitet og din første webside.....</i>	<i>7</i>
<i>Gem din webside i web-mappen</i>	<i>9</i>
<i>Knyt websiderne sammen med LINKS</i>	<i>11</i>
<i>Afprøv dine hyperlinks !.....</i>	<i>11</i>
<i>Eksterne links.....</i>	<i>12</i>
Hvad vil du opnå med dit website ?	13
<i>Tips om godt og dårligt webdesign !!</i>	<i>13</i>
<i>Designfasen</i>	<i>15</i>
<i>Baggrund på websider.....</i>	<i>15</i>
<i>Skrifttyper</i>	<i>16</i>
<i>Hvor langt er vi nu ?.....</i>	<i>16</i>
Frontpage Temaer	17
Trylleri: knapper til navigationen (Fælles kanter)	18
<i>3 forskellige "betegnelser" til websiderne</i>	<i>24</i>
<i>Nye sider til websitet.....</i>	<i>25</i>
Hvordan ændrer man et Tema ?.....	26
Brug billeder og grafik.....	28
<i>Klik på billedet !</i>	<i>30</i>
<i>Tekst på knapper.....</i>	<i>30</i>
<i>Lav selv knapper med Frontpage.....</i>	<i>31</i>
<i>Sæt tekst på en lånt knap</i>	<i>33</i>
Brug tabeller til layout	35
<i>Indsæt en tabel.....</i>	<i>36</i>
Lidt om "Frames"	40
Eksempler fra virkeligheden	41
Udgiv websitet på Internet.....	42

Webdesign med Microsoft Frontpage

– hvordan man laver sit eget website på Internet !

Dette materiale vil føre dig igennem de mest nødvendige ting for at lave et website på Internet. Du lærer IKKE at få tingene til at komme flyvende ind fra højre og venstre eller afspille nationalsangen, når folk ser din hjemmeside første gang ... det må du selv finde ud af bagefter. Men det er faktisk også ganske ligegyldigt !!

For at lave ting til Internet kræves der:

- Computer – dit arbejdsredskab
- Relevante programmer – f.eks. Frontpage og Paint Shop Pro (til behandling af grafik)
- Forbindelse til Internet
- Plads på en web-server til tingene (betalt eller gratis på WWW)
- Og ikke mindst ... en idé eller et budskab !!
Fortæl om dig selv, din hund, din hobby eller et eller andet som du har et forhold til og vil indvie andre i.

Desuden kræves der en del tid foran den flimrende computerskærm – man får intet foræret. Men naturligvis er der visse smutveje, som er gode at kende. Og så er det sjovt !!

I dette materiale benyttes et program til udarbejdelse af websider, som hedder **Microsoft Frontpage 2003 (på dansk)**. Programmet Frontpage følger med i visse af de tidligere versioner af Microsoft Office-pakken, men ellers koster det ca. 1.500 kr. Der findes masser af andre programmer af denne slags, både billigere, dyrere og helt gratis.

I Frontpage opretter og designer du dine sider – og inden du sender tingene ud på nettet, kan du checke du efter, hvordan de egentlig ville se ud "live" på Internet. I hvert fald hvis dine brugere også benytter browseren "Microsoft Internet Explorer".

Forskellige browsere kan nemlig godt vise tingene en lille smule forskelligt, men p.t. benytter ca. 90% af brugerne på Internet browseren fra Microsoft: Internet Explorer. Det vil vise sig, om der er nogen af de andre (Firefox, Opera, Safari m.fl.) der kan konkurrere med Microsoft's monopolstatus også på dette område

...

Hvad er en "hjemmeside" ?

Først en afklaring af et par **grundlæggende begreber**:

Homepage = hjemmeside (startside) Webpage = webside (den enkelte webside) Website = website (sammenhørende linkede websider)
--

Dette er blot oversættelser – men på Internet foregår det meste på engelsk/amerikansk, idet de fleste af disse ting (som så meget andet) blev opfundet i USA.

En **homepage** (hjemmeside) er blot en *enkelt* webside, men den er "indgangen" til hele dit **website**. Det er som regel den side, dine besøgende lander på først – og som regel virker det jo sådan, at hvis man klikker på "Home" eller en lille tegning af et hus, så ryger man straks tilbage til startside: HOMEpage.

Et **website** (website) er en samling af **websider**, som du har liggende på en web-server, hvor alle via Internet har adgang til at SE på dem. Men de kan KUN kigge – ikke ændre på tingene. Med mindre de "hacker sig ind" ...

På dansk kalder vi (lidt forkert) hele samlingen af sider, som hører sammen, for en hjemmeside . Frit oversat fra det engelske udtryk "homepage". Det rette udtryk er websted eller website .

Dine websider er indbyrdes knyttet sammen af **hyperlinks** (i det følgende blot kaldet **links**), så man let og ubesværet kan springe rundt imellem dem. Det svarer til, at du læser i et leksikon og støder på ordene: *se også under* Men i stedet for at du skal rejse dig fra din gode stol og evt. hente endnu et bind af dit leksikon for at finde et andet opslagsord, så klikker du blot med musen på det understregede link – og vupti, så bliver du bragt til et nyt sted:

- på den samme webside
- på det samme website eller
- på et helt fremmed website ude på Internet, som har relation til emnet.

Disse ting bestemmer "webdesigneren", som har lavet siden. Men som regel bestemmer du selvfølgelig selv, hvad du vil klikke på som bruger !!

At "hoppe" rundt fra link til link er det man forstår ved at "**surfe på Internet**" – browseren hjælper dig: du "oser" rundt på de forskellige sider. Links er næsten altid understreget – i hvert fald, hvis der er tale om tekst.

Billeder kan nemlig også være links, men det har du måske allerede oplevet. Oftest ændrer musemarkøren sig til en lille hånd med en finger, som peger, når den holdes ovenpå et link.

Hvad består websiden af ?

En enkelt webside består oftest af mange forskellige ting:

- HTML-fil ... en tekst-fil med html-koder og al den almindelige tekst
- Grafik-filer i formatet GIF eller JPG (evt. det nye PNG-format)
- Evt. video-filer, lyd-filer, Flash-animation eller andet

HTML er et specielt kodesprog, som benyttes til udarbejdelse af websider. Når man kigger på det, så ligner det mest kinesisk – og heldigvis, så findes der i dag en masse programmer, som gør det overflødigt at kende til HTML-programmering, som ellers var et must for få år siden – men bagved alle websider ligger altså stadigvæk den ”rå” HTML-kode og styrer siderne !!

HTML = HyperText Markup Language

I dag laver de fleste mennesker (også professionelt) websider med de såkaldte **WYSIWYG**-editorer. Det er programmer, hvor du opretter websider NÆSTEN som i tekstbehandling: du kan nogenlunde se straks, hvordan resultatet bliver. Deraf udtrykket WYSIWYG: ”**What You See Is What You Get**”.

Frontpage er en sådan editor !

Problemet er bare, at man ikke (endnu) har de samme muligheder for at **styre layout** på siderne. Vi er vant til fra Word og andre programmer, at man kan bestemme placeringen af alting, ligesom man vil. Det er temmelig tricky på websider, idet skærme ikke har en ens standard ligesom f.eks. A4-papir - ikke umuligt, men der er visse besværligheder, som vi kommer ind på senere.

Men det er altså vigtigt at huske, at en enkelt webside (HTML-fil) består af mange forskellige filer, som er klistret sammen af HTML-koder. Forget it (not) – sådan er det bare. Og browseren oversætter det til det du ser på skærmen.

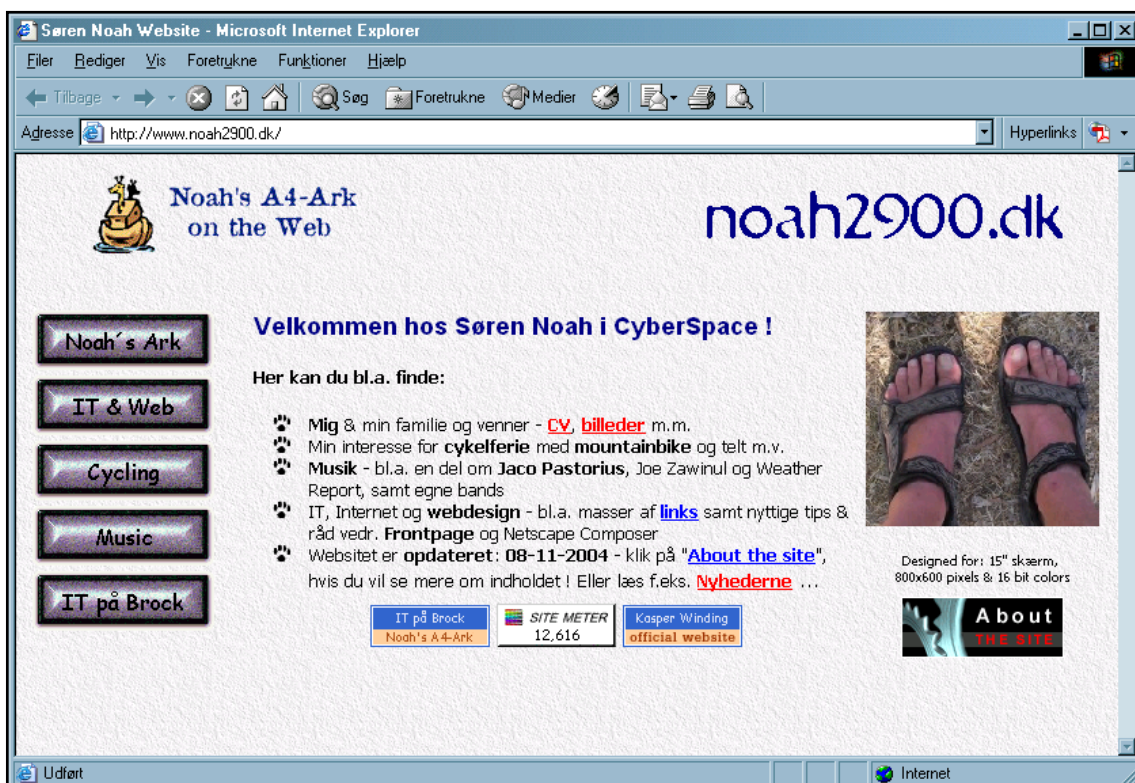
Når du ser flotte ”knapper”, som du kan klikke på, streger på tværs af siden, billeder og flotte baggrunde på siden, så er det altså enkeltstående grafik-filer, som er indsat på websiden og med til at danne en helhed.

Disse filer fylder naturligvis noget i ”datamængde” (kilobyte) – det tager ekstra tid at hente en side ind på skærmen, hvis den er fyldt med en masse grafik(filer) og billeder. Med ren tekst går det rimelig hurtigt – til gengæld ser det ikke ligeså spændende ud. Dette forhold skal man hele tiden have i baghovedet, når man laver websider !! Man bør finde en balance.

Hvis det tager for lang tid at hente en webside, så skrider folk igen – og de ser aldrig dit (flotte) færdige resultat. Og det er jo ærgerligt. Tingene er trods alt lagt ud på Internet, for at andre skal kigge på det ...

Herunder ser du noget af HTML-koden samt det, som browseren viser dig:

```
www.noah2900[1] - Notesblok
Filer Rediger Formater Hjælp
MSFPnav3n=MSFPpreload("_derived/cycling.htm_cmp_noah2004110_vbtn.gif")
;
MSFPnav3h=MSFPpreload("_derived/cycling.htm_cmp_noah2004110_vbtn_a.gif
"); }
// --></script><a href="cycling.htm" language="JavaScript"
onmouseover="if(MSFPhover) document['MSFPnav3'].src=MSFPnav3h.src"
onmouseout="if(MSFPhover) document['MSFPnav3'].src=MSFPnav3n.src"></a><br><script
language="JavaScript"><!--
if(MSFPhover) {
MSFPnav4n=MSFPpreload("_derived/music.htm_cmp_noah2004110_vbtn.gif");
MSFPnav4h=MSFPpreload("_derived/music.htm_cmp_noah2004110_vbtn_a.gif")
; }
// --></script><a href="music.htm" language="JavaScript"
onmouseover="if(MSFPhover) document['MSFPnav4'].src=MSFPnav4h.src"
onmouseout="if(MSFPhover) document['MSFPnav4'].src=MSFPnav4n.src"></a><br><script
language="JavaScript"><!--
if(MSFPhover) {
MSFPnav5n=MSFPpreload("_derived/ext1005_cmp_noah2004110_vbtn.gif");
MSFPnav5h=MSFPpreload("_derived/ext1005_cmp_noah2004110_vbtn_a.gif");
```


Opret websitet og din første webside

Du starter programmet Frontpage f.eks. via STARTknappen > Programmer. Eller på et ikon på Skrivebordet.

Så ser du en ganske ny, blank og hvid side ligesom i tekstbehandling. Men du kan ikke begynde at skrive endnu – du skal først "**oprette dit website**" !

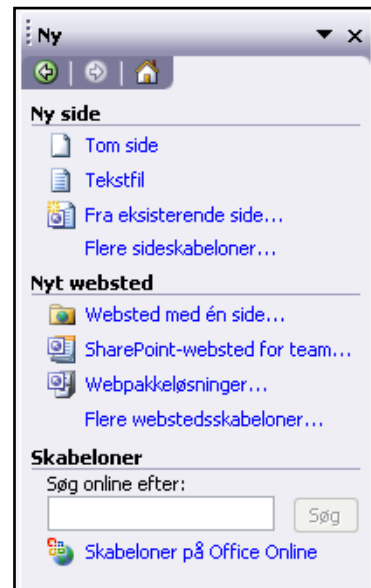
At lave et website er ligesom at bygge et hus – først skal fundamentet være i orden.

➤ **Klik på Filer > Ny > Side eller Website**

Nu dukker der en masse op ude i højre side af skærmen i "**opgaveruden**" .. Her kan du vælge at gøre forskellige ting.

Du skal under punktet "**Nyt websted**" klikke på "**Websted med én side ...**", så kommer en ny dialogboks (se næste side).

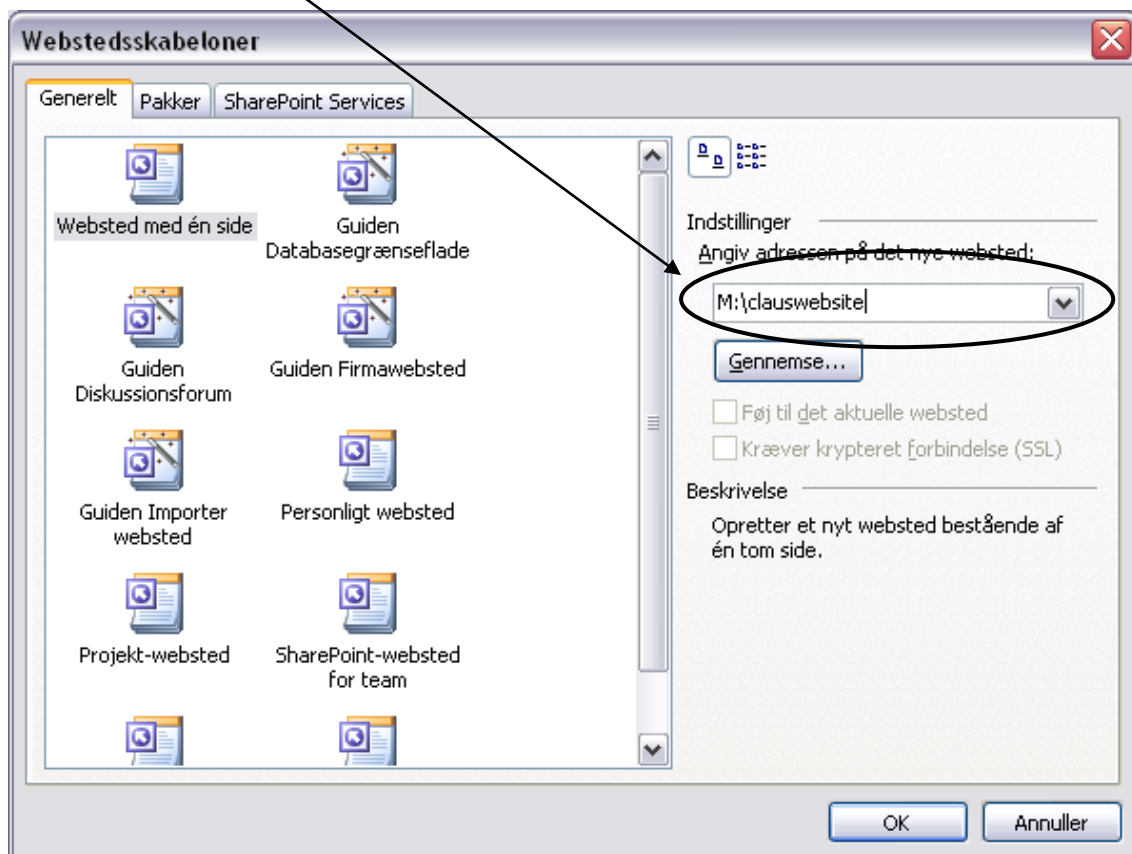
Hold nu tungen lige i munden ...!

Du skal nu angive, HVOR du vil **gemme** hele dit nye website med alle de kommende sider og ting og sager. På skolen gemmer du på dit personlige bruger-drev, derhjemme gemmer du, hvor det passer dig.

Den "omvendte" skråstreg (kaldet backslash) laves ved at holde tasten "AltGr" nede og så trykke på skråstregen lige til venstre for Z.

Herunder har jeg gemt websitet på mit personlige bruger-drev (M) i en ny mappe "clauswebsite" – Frontpage spørger måske, om det er OK at oprette denne nye mappe – og det er det :-)

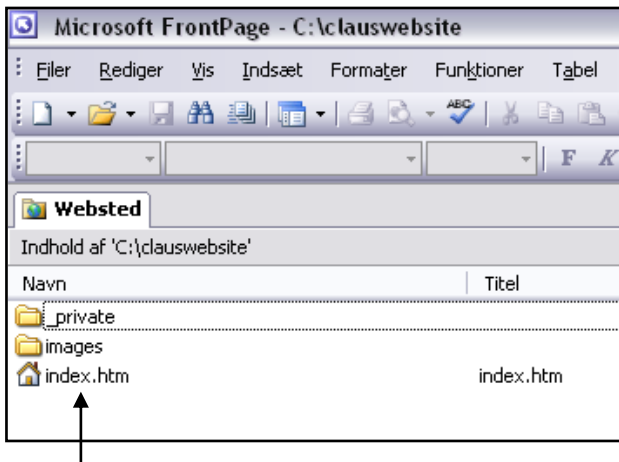

Derhjemme gemmer du blot, hvor du vil. Når Frontpage er installeret, så oprettes der som regel en mappe, som hedder "Mine websteder" i mappen "Dokumenter", hvor man kan gemme den slags.

På skolen gemmer du her: **M:\clauswebsite** ... hvis du altså hedder Claus – du kan faktisk selv vælge – det vigtigste er, at du kan finde dit website igen, og at du på skolen gemmer på dit eget bruger-drev.

Undgå æ, ø og å, mærkelige tegn og mellemrum !!

Hvis skolen ikke har et bruger-drev, så spørg din lærer, hvor du skal gemme websitet !

Her kan du se, at Frontpage automatisk har oprettet et par forskellige **undermapper** til dit website.

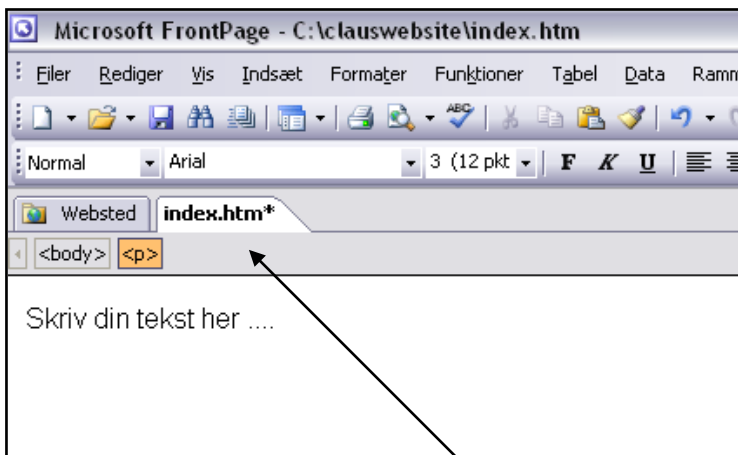
Det er fikst, at du fremover gemmer alle billeder (grafik) i mappen "**Images**". Men det er ikke noget must ...

Du kan også se, at der er oprettet en enkelt fil, som hedder:

index.htm (man bruger ofte fil-betegnelsen htm frem for html)

Det er meningen, at denne fil (webside) skal blive til **forsiden** på websitet. Og ud fra denne "stråler" så alle de underliggende sider, som du efterfølgende skal oprette og designe. Lave links i mellem siderne o.s.v.

Den tid den glæde ...

Hvis du dobbeltklikker på filen index.htm, så åbnes denne fil, og du kan straks begynde at skrive din tekst – eller kopiere tekst fra Word eller et andet tekstbehandlingsprogram, hvor du forinden har skrevet selve teksten færdig. Husk at gemme f.eks. via Filer > Gem eller genvejen Ctrl+S

Du skal **IKKE** tænke så meget på skrifttyper og selve udseendet i første omgang. Det kommer senere !

Når en fil er **åben**, så dukker der et lille **faneblad** op, som viser filnavnet – her ser du altså "index.htm", som filen hedder.

Gem din webside i web-mappen

Når din tekst er OK (bare skriv en enkelt linje i første omgang, f.eks. "Velkommen på Claus' nye hjemmeside"), så skal du selvfølgelig **gemme** din nye webside.

- **Klik på Filer > Gem som ...** så dukker der en dialogboks op, hvor du skal angive filnavn. Startside SKAL hedde index, så det skal du **IKKE** ændre på.

OBS: Frontpage sørger for at gemme siden det rigtige sted, men udover selve filnavnet (index.htm som du ikke må ændre på) så skal filen også have en såkaldt "**Titel**" >>> Der vises en knap som siger "**Rediger titel**" ...

Titlen er den tekst, der vises i browserens titellinje øverst på skærmen. Her kunne man f.eks. skrive: **Velkommen hos Claus & Co.** Hvis man ikke selv skriver noget her, så bliver titlen det samme som filnavnet.

Når du har gemt din første webside, så luk den og start på den **næste** side.

KLIK på knappen med det blanke stykke papir øverst til venstre i Frontpage.

I **indholdsrudden** (i højre side af skærmen) dukker der en masse op – men du kan blot **lukke** indholdsrudden på krydset oppe i højre hjørne, da du ikke har brug for disse muligheder og indstillinger lige nu.

De øvrige filer skal selvfølgelig IKKE hedde index.htm – giv dem gode, korte beskrivende filnavne uden mellemrum og uden æ, ø og å.

Frontpage foreslår et filnavn f.eks. "ny_side_2" men det ændrer du selv, når du gemmer siden første gang! Du skal ikke skrive endelsen .htm når du gemmer – det klarer Frontpage automatisk.

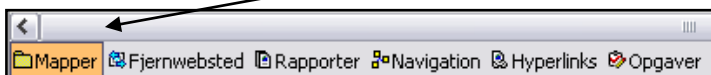
- **Opret i alt 5 websider til at starte med (inkl. startside = index.htm). Husk at gemme undervejs !!**

Siderne skal handle om:

- hvem du er (cv)
- dine interesser (interesser)
- kursus i webdesign (kursus)
- nogle gode links til nettet (links)

Hvis du vil have overblik over hele dit website (alle siderne), så skal du klikke på fanebladet "Websted" (se det lille billede øverst på denne side).

I bunden af Frontpage-skærmen er der endvidere en række knapper, som du senere får brug for til forskellige ting. Hvis du bare vil se en liste over alle siderne, så skal knappen "**Mapper**" være valgt.

Knyt websiderne sammen med LINKS

For at have et website bestående af flere (mange) websider, så må disse sider jo knyttes sammen med nogle bånd/kæder, som kaldes "**links**", som gør at man kan "klikke rundt" mellem web-siderne med musen. Og du skal lære den "manuelle" (grundlæggende) måde først !!

EKSEMPEL:

Du vil f.eks. gerne "linke" fra "side A" til "side B", som du allerede har oprettet:

1. Du skal have "side A" fremme på skærmen
2. **Markér** et eller flere sammenhængende ord i teksten på "side A", som skal virke som **link** til "side B". Evt. kan du skrive specielle tekster, som skal bruges som links, hvis der ikke er noget i den øvrige tekst, der kan bruges.
3. Klik på knappen "**Indsæt hyperlink**" oppe i værktøjslinjen
4. I dialogboksen "Indsæt hyperlink" klikker du frem til den fil, som der skal linkes til: altså "side B"
5. Klik OK – og husk at **gemme** efter alle ændringer på websiden !

Nu har du oprettet dit første hyperlink !!

Men man skal naturligvis også kunne komme **tilbage** til startside igen (den er ofte "kommandocentral" og oversigt for det hele), så derfor skal du nu have filen "side B" åben. Eet eller andet skal nu kunne markeres og bruges til at linke tilbage til "side A". Betegnelserne A og B er blot et eksempel.

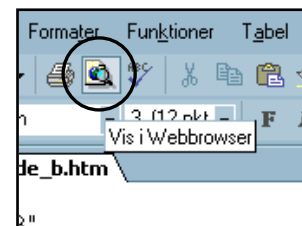
Uanset om et link blot består af tekst eller en "knap" (grafik), så bør det være tydeligt for brugeren, HVOR man lander, hvis man klikker på linket. Husk det !!

- Opret også links frem og tilbage mellem index-siden og øvrige sider !!

PS: I praksis skal alle sider naturligvis ikke nødvendigvis lede tilbage til index-siden. Men i denne lille øvelse er det en glimrende idé !! Ofte benyttes ordet "Home" som link tilbage til startside.

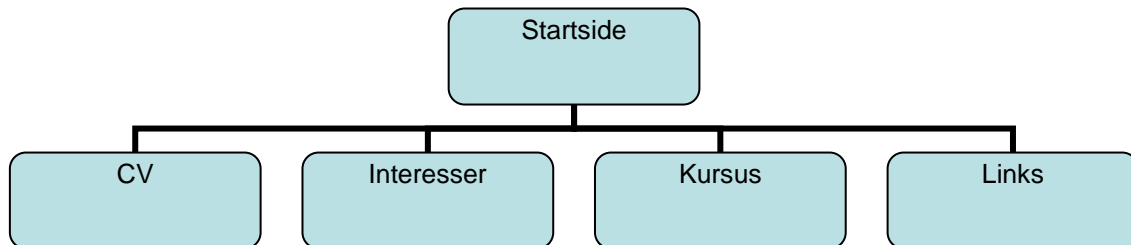
Afprøv dine hyperlinks !

Nu vil du naturligvis gerne checke, om tingene fungerer efter hensigten ! Gem og luk først de websider, som du har åbne – åbn så index-siden og klik dernæst på knappen "**Vis i Webbrowser**" – så vil du kunne "surfe" på dine websider.

Et nyt website er født :-). Hverken stort eller flot endnu – men det lever faktisk allerede sit lille uskyldige liv ...

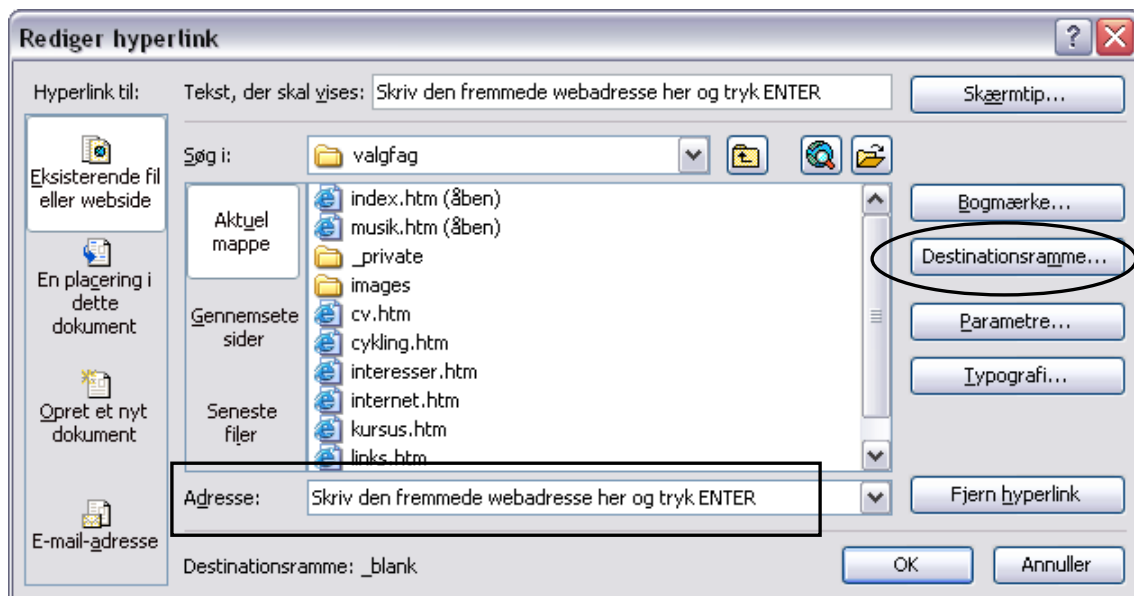
Nu ser dit website ca. således ud:

Bemærk at herover er der IKKE links i mellem undersiderne. Men det kan man altid lave senere på den ene eller den anden måde, som man har lyst til.

Eksterne links

Hvis et link skal sende folk over på en "fremmed" hjemmeside – altså uden for ens egen hjemmeside, så kaldes det et "eksternt link". Det laves næsten på samme måde, men i nedenstående dialogboks (Indsæt hyperlink) skal man selv indsætte den fremmede web-adresse i linjen "Adresse" (se her nedenunder)

Hvis du ønsker, at det nye (fremmede) website skal dukke op i et nyt browservindue, så skal du klikke på knappen "**Destinationsramme**" og vælge "**Nyt vindue**".

Hvad vil du opnå med dit website ?

Der findes utallige forskellige grunde til at lave et website på Internet:

- **sjovt** at prøve (privat website) uden dybere mening !
- spændende eller nødvendigt at **lære** teknikkerne (f.eks. i forhold til job)
- nødvendigt i forhold til at **reklamere og sælge** noget i et firma
- en hobby, som man kan **fortælle** en masse spændende om
- rent **blær** – se nogle avancerede websider jeg kan lave !
- en masse **viden** om et emne, som man vil præsentere for andre
- ren **information eller nyheder** om et emne
- eller ... you name it !

Nu har du selv prøvet at oprette 5 små websider og linke dem sammen. Men skal det være helt seriøst, så bør man faktisk begynde på en anden måde – uden at bruge computer:

- Gør dig grundige overvejelser over **målgruppe og formål** med dit website
- Skal dit website f.eks. være sjovt – flot – kreativt – seriøst – eller ?
- Start med papir og blyant og lav en **skitse** af dit website.
- Hvilke overordnede sider skal der være ? Hvilke undersider skal der være ?
- Hvordan skal man kunne **navigere** rundt mellem siderne ?
- ...og husk, at der skal være nem mulighed for at tilføje nye sider, når det er nødvendigt – for det bliver det nemlig altid ret hurtigt.

Tips om godt og dårligt webdesign !!

Når strukturen og navigationen på dit website er på plads, så kan du fortsætte med at tænke over et **ensartet design/layout** på siderne. Det virker bedst, hvis siderne har et eller andet fælles præg. Det kan være baggrunden, farverne, et banner oppe i toppen, et logo eller andet. Og her er der ingen begrænsninger.

Sørg for en fornuftig balance mellem indhold og design – det skal helst passe sammen – men indholdet bør altid være det vigtigste !!

Dette afsnit er en sammenkogt ret af mine egne holdninger og erfaringer, plus hvad jeg har kunnet samle sammen hen ad vejen fra forskellige steder – fra amatører og eksperter.

Vi starter med det, som man helst skal UNDGÅ (eller overveje nøje !!):

- Meget lange sider, så folk skal rulle ("scrolle") frem og tilbage
- Dårlig navigation mellem siderne.
- Overflødig grafik. Grafik tager tid at hente !!
- Tunge sider, som er længe om at "downloade"
- Overflødig blær og effekter, som blot afleder opmærksomheden og tager tid

- Døde links til steder på nettet, som måske ikke længere eksisterer eller er flyttet til en ny placering
- Manglende opdatering af websitet. Et website bør være en dynamisk proces, ellers kommer folk kun én gang. Det er også sjældent man gemmer og læser en gammel avis ...
- Intetsigende startside (med tung grafik) skræmmer folk væk, inden siden er hentet færdig
- Lad være med at have små lokkende, blinkende skilte, som siger "Updated" hvis du ikke har ændret ved siden i månedsvis. Det virker dumt ...
- "Denne side er under konstruktion" – YT. Vent med at publicere tingene, til der er noget at komme efter !
- Manglende reelt indhold. Opvisning i avanceret teknik KAN selvfølgelig være selve indholdet, men så bør man gøre dette klart for den besøgende !

PS: Endvidere mener mange, at man skal undgå "Frames" (opdelingen af skærmen i flere dokumenter samtidigt) – der er ofte problemer med udskrivning på printer samt i ældre browsere. Men f.eks. den faste oversigt ude til venstre på skærmen KAN i nogle tilfælde være en god idé. Det er en smagsag, om man vil afsætte en vis del af skærbilledet til den slags. (Se side 40)

Her er til gengæld nogle **GODE RÅD** som er værd at bruge:

- Sørg for at lave en god (ikke for langsom) startside, som straks giver den besøgende lyst til at fortsætte ind i dit website. Grafik er flot men "koster" også tid og tålmodighed ...
- Giv straks den besøgende fuld valuta for pengene: fortæl klart, hvad siden handler om og gå i smådetaljer senere - gem ikke pointen til sidst, for så er din gæst måske allerede smuttet igen.
- Websitet skal være let at overskue allerede på startside
- Sørg for en letforståelig navigation mellem siderne. Brug gerne knapper (små-grafik) som indeholder links, men den besøgende må ikke være i tvivl om, hvor linket fører hen.
- Check dine eksterne links jævnligt – døde links skal fjernes eller rettes.
- Afprøv om siderne fungerer korrekt i andre browsere end Explorer og i ældre versioner.
- Opdater dine sider jævnligt – evt. ved udvidelse med nyt stof. Dette skal fremgå klart for den besøgende !
- Brug kun skrifttyperne Times New Roman, Arial, Comic Sans, Verdana, Tahoma og Courier - dem har alle ! Og brug typografier til overskrifter
- Opdel stoffet i flere undersider frem for meget lange sider. Folk elsker at klikke sig rundt, og det er jo gratis at oprette nye sider. På denne måde virker dit website mere "underholdende" og interaktivt – og du holder de besøgende fast på dit eget website.
- Med mindre du VIL være anonym, så husk at angive, hvem der står for websitet – evt. med en mulighed for at sende e-mail. E-mail adressen kan evt. indsættes som en grafik-fil for at undgå spammails ... Se f.eks. forsiden på www.noah2900.dk

Eksempler på godt (og simpelt) webdesign (aha-ha)

_____www.noah2900.dk

_____www.kasperwinding.com

_____www.noah2900.dk/hgweb

_____www.mortenkargaard.dk

_____www.ergomette.dk

Designfasen

Nu kan du tænde computeren og oprette de grundlæggende sider. Så snart dit tekst-indhold er indsat på de første par sider, så skal du tage stilling til **udseendet** og **designet** på siderne.

Du skal nu bl.a. beslutte noget om:

- Baggrund på siderne (farve eller billede/mønster)
- Skrifttyper
- Farver på normal-tekst, links og overskrift-typografier
- Brug af grafik – f.eks. "knapper" med tekst som kan virke som links
- Anden brug af grafik: tegninger, fotos, clipart m.v.
- Forsidens udseende, funktion og indhold

Dine valg er naturligvis afhængige af, hvilke ting du har til din rådighed – men her er **Internet** en udtømmelig kilde m.h.t. baggrunde, knapper, grafik o.s.v.

Prøv f.eks. at kigge ind på **web-adressen: www.noah2900.dk/webgrafik.htm** hvor du bl.a. kan finde en samling gratis grafik til dit eget website.

Baggrund på websider

Baggrunden på websider er meget afgørende for det indtryk man får. Det kan virke sjovt, fantasifuldt, seriøst, reklameagtigt o.s.v. Man skal altid sørge for, at det passer til den **målgruppe**, som man regner med skal se ens website !!

Man kan lave en speciel baggrund til hver enkelt webside på websitet, men det virker ikke særlig proff. Hvis dit website skal virke sammenhængende og professionelt, så bør der være en ens linje gennem hele designet, så der bør nok være ens farve/baggrund på alle siderne. Du kan naturligvis godt lave en speciel baggrund på specielle sider, som man skal lægge særligt mærke til – men det er noget du skal overveje nøje !

Baggrunden kan ændres på den enkelte side via **Formater > Baggrund** og så vælge farve (under området **Farver > Baggrund** og så klikke på pilen/rullepanelet), mens den pågældende side er åben.

Det er jo sådan, at mange websider ikke bare har en farve som baggrund – men nærmest en slags "**mønster**" som baggrund. Her benyttes som regel meget små billeder, som browseren lægger ved siden hinanden som

"køkkenfliser", så det ligner et sammenhængende billede, hvor man ikke lægger mærke til den enkelte "flise".

Du kan finde en masse af den slags små "billeder" på www.noah2900.dk

Hvis du vil lave en baggrund af den slags, så skal du klikke på: **Formater > Baggrund > Sætte hak ved "Baggrundsbillede"** og klikke på **Gennemse** og så finde det lille "billede", som du vil bruge. Dette billede vil så blive lagt som "fliser" på hele baggrunden, så hele skærmen bliver fyldt ud.

Skrifttyper

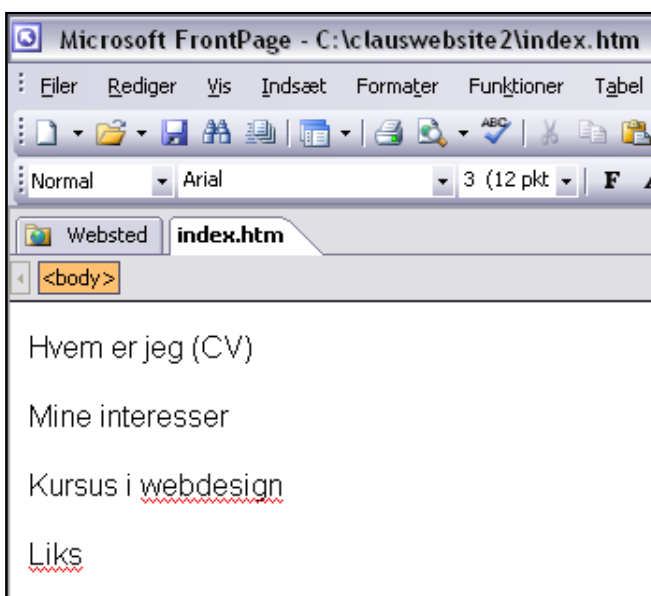
Du kan ændre på skrifttypen, som du har lyst til – præcis ligesom i Word.

Men igen er det bedst, hvis du konsekvent benytter den samme skrifttype og farve til overskrifter og alm. tekst på alle siderne på dit website. Det virker mest checket ! Husk at benytte "**overskrift-typografier**" til alle overskrifterne !

Men **husk**: hvis ikke brugeren har skrifttypen installeret på sin PC, så kan han ikke se den – den vil blive erstattet med en skrifttype fra brugerens egen computer, og måske ødelægger det hele dit layout og design.

Derfor er det vigtigt at bruge "**sikre skrifttyper**", som alle har. Og det er f.eks. Arial, Times New Roman, Courier, Tahoma, Verdana og Comic Sans.

Hvor langt er vi nu ?

Du har allerede lavet en **forside** (index.htm) med links til de **4 undersider**.

Og du burde nu også have links fra de 4 undersider tilbage til forsiden.

Nu skal vi se på, hvordan man kan **styre designet** med baggrund, farver, skrifttyper, overskrifter m.v. via det som i Frontpage hedder "**Temaer**".

Bagefter kigger vi på fænomenet "**Fælles kanter**" – begge dele er hammersmart, og det er rimelig svært at beslutte, hvad man skal tage først. Men nu starter vi altså med "**Temaerne**" ...

Frontpage Temaer

I Frontpage kan man styre det grafiske design, så hele websitet får et ensartet design med skrifttyper, overskrifter, baggrund, farver, knapper, punktopstillinger o.s.v. Kan ses på f.eks. www.noah2900.dk

Det har især den fordel, at hvis du vil **ændre** designet, så skal du blot ændre på dit "Tema" eller vælge et helt andet – så vil det ændre designet på samtlige sider. Uanset om du har 5 sider eller 214 sider i dit website.

Det er faktisk temmelig smart og sparer en masse tid !!

Hvis du benytter nedenstående fremgangsmåde, så bliver dit website ensartet og professionelt at se på !

- Gem og luk alle websiderne (men luk IKKE selve programmet !!!)
- Åbn din forside (index.htm)
- Klik i menuen på **Formater > Tema ...**

Så dukker der en masse nyt op i indholdsrudden ude til højre >>

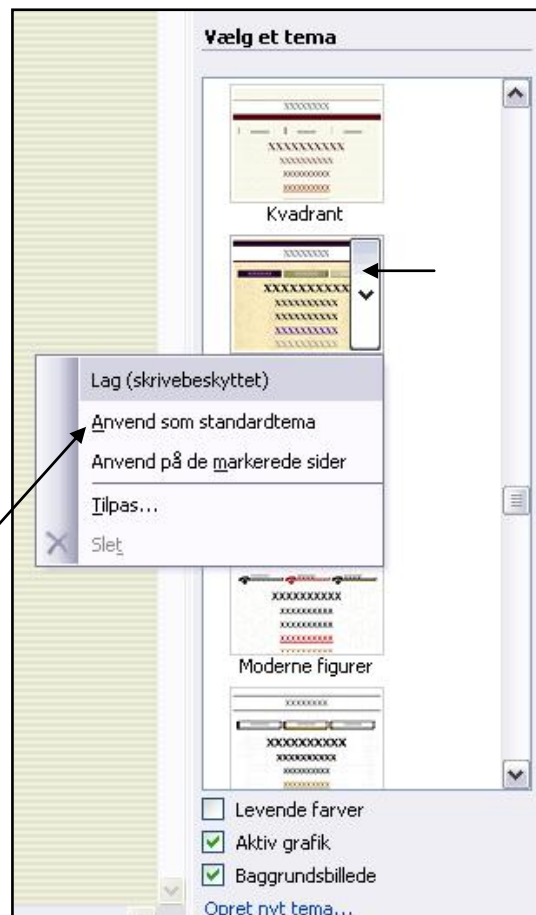
Nu kan du bladere gennem de forskellige grafiske "Temaer", som er indbygget i Frontpage - og du kan se, hvordan det vil påvirke dit website, hvis du klikker på et af dem.

Hvis du "peger" på den lille bjælke i højre side af eksemplet, så kommer der en "genvejsmenu" frem, og her kan du f.eks. vælge, at temaet skal være "standard" for hele din hjemmeside (Anvend som standardtema).

Det er en god idé – så gør det !!

"Anvend som standardtema"

NB: Hvis du kender til programmet Powerpoint, så har du måske arbejdet med det, som kaldes "diasmaster" og "diasdesign-skabeloner". "Frontpage temaer" minder lidt om det.

Prøv at kigge nærmere på dit website nu – der er sket en del ændringer. Du kan især lægge mærke til ændringerne på: skrifttyper, overskrifter, baggrunden og evt. punktopstillinger. Knapper, banner m.m. dukker først op senere :-)

Disse ting vil slå igennem på hele dit website, hvis du huskede at vælge "Anvend som standardtema". Frontpage lægger altså det valgte "Tema" ned over alle dine websider, og når det er OK, så kan du klikke på knappen "Vis i Webbrowser" og se, hvordan dit website NU ser ud. Ret smart !!

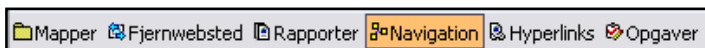
HUSK at det kan altid laves om senere, hvis man ombestemmer sig. Det lærer du senere.

OBS: Muligvis opfører **forsiden** sig anderledes end de andre sider. Så må du lægge "Temaet" på forsiden særskilt, mens du har den åben.

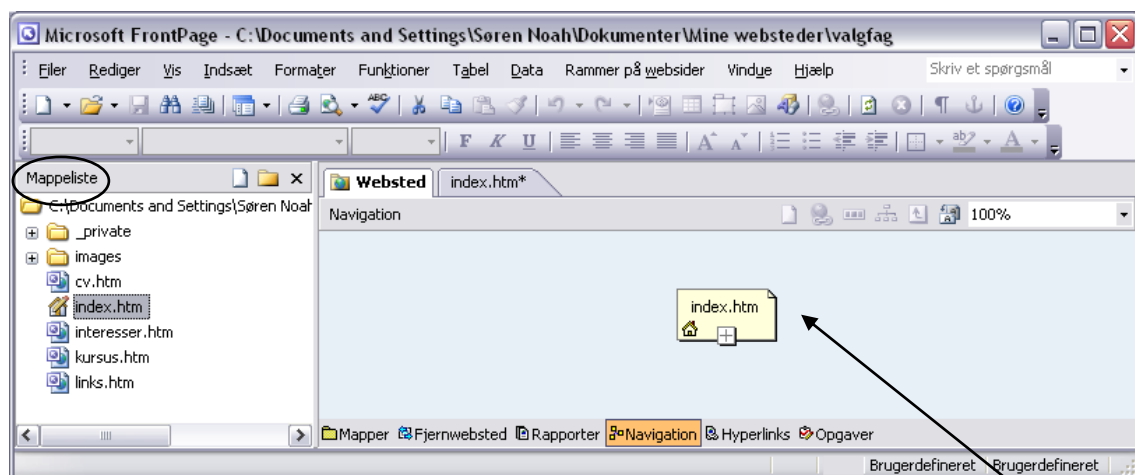
Trylleri: knapper til navigationen = Fælles kanter

Nu skal du prøve en af de helt stærke funktioner i Frontpage, som kan oprette links til navigationen mellem siderne. Systemet hedder "Fælles kanter". Men først skal du igen lave **strukturen** på dit website – hvordan skal siderne være linket sammen ?

- Gem og luk alle websiderne
- Klik i menu-linjen på **Vis > Mappeliste**.
- klikke på knappen "**Navigation**" i bunden af skærmen:

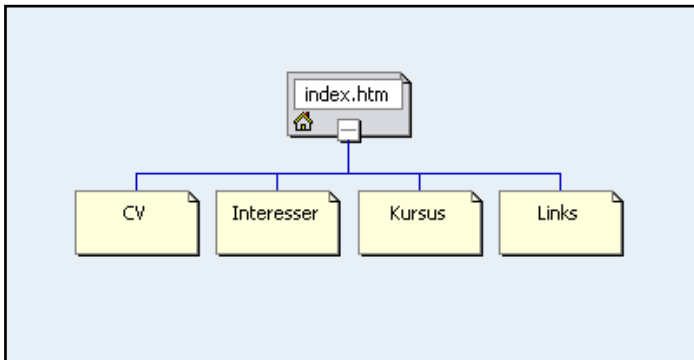
Så ser du et ret kedeligt billede som herunder:

Denne "**struktur**" til navigationen findes jo ikke endnu – du kan kun se **forsiden** indtil videre.

Men nu skal du hæfte dine 4 "undersider" op under forsiden – som en slags "børn" i et stamtræ. Du TRÆKKER simpelthen med musen de enkelte filer én gangen fra mappelisten i venstre del af skærmen og over under forsiden, som de alle 4 skal være underside til.

Når de 4 undersider er trukket på plads, så ser **navigationen** således ud:

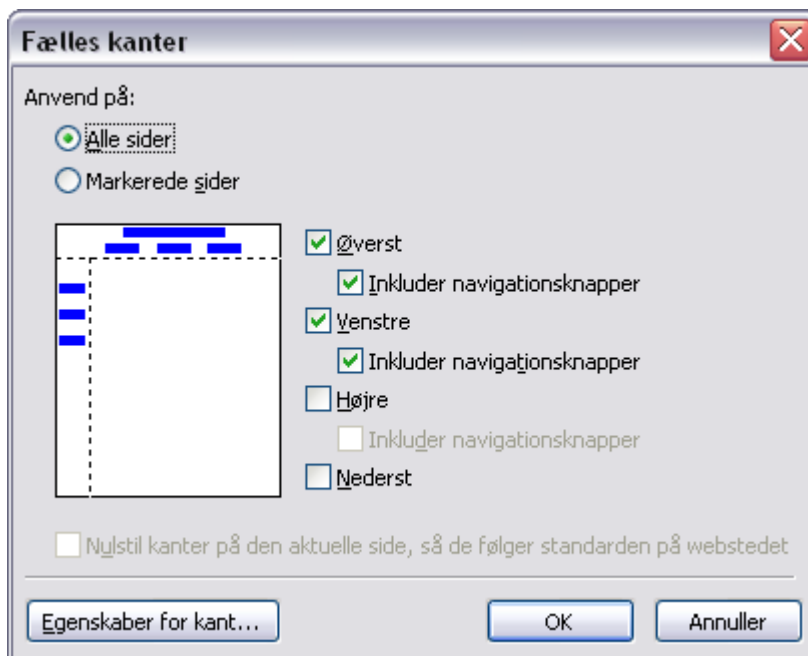
Du kan nu se, at du har forsiden som "øverste side" i navigationen – og du har 4 undersider.

Dette **hierarki** (stamtræ) vil nu få en stor betydning for **navigationen** og de indbyrdes **links og knapper**, som Frontpage kan lave for dig.

Du skal stadigvæk have alle dine sider LUKKET – klik på knappen "Mapper" nederst i skærmen.

Muligvis skal du lige "**aktivere**" muligheden for at benytte "Fælles kanter" på dit website. Det gøres ved at klikke på Funktioner > Sideindstillinger > Fanebladet "Oprettelse" og sætte et HAK ved punktet "Fælles kanter". Klik OK.

- **Klik nu på Formater > Fælles kanter ...** og udfyld dialogboksen præcis ligesom du ser herunder og klik OK:

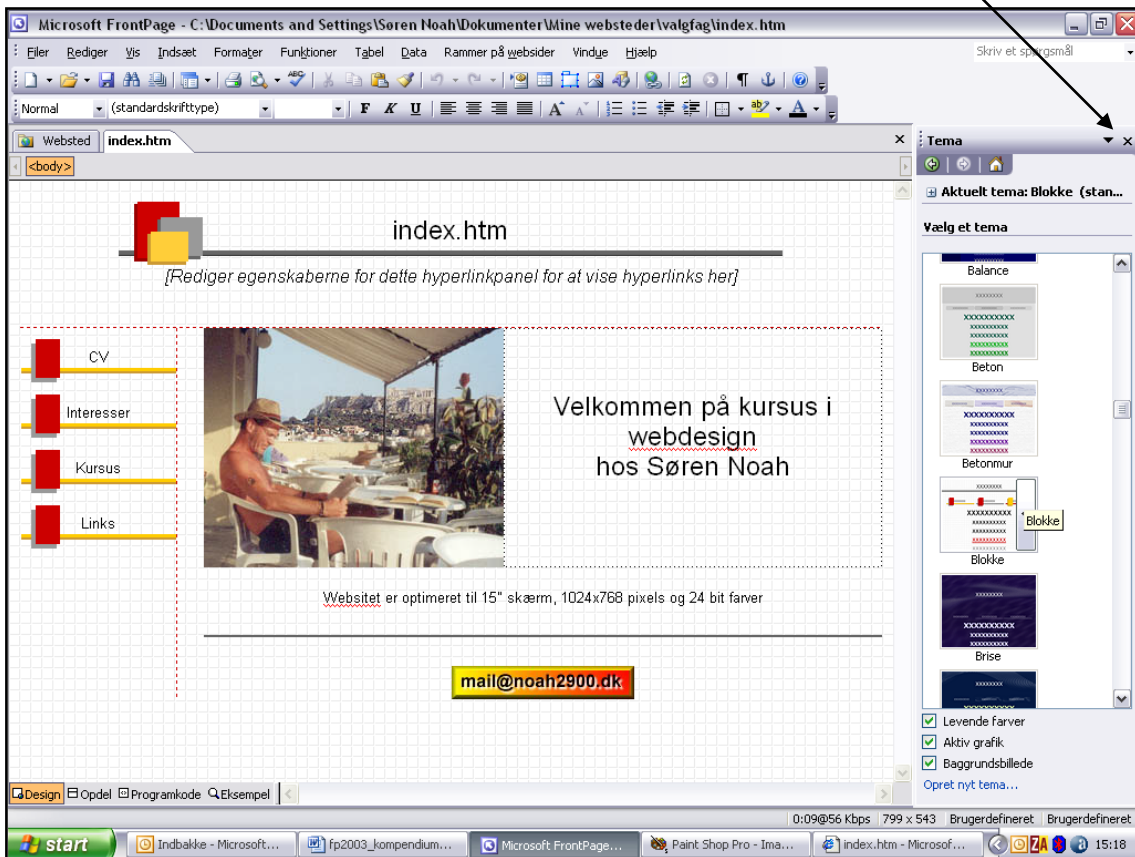

Disse indstillinger betyder, at du får navigations-paneler med links både oppe i toppen (vandret) og ude i venstre side (lodret).

Og denne indstilling vil som standard gælde for HELE websitet !!

Det virker meget **konsekvent** og er let at arbejde med, når man lige har vænnet sig til det. Det er nemlig 100% "stamtræet" (Navigation), som bestemmer disse links – og en side kan kun befinde sig ét sted i "stamtræet" !!

Åben din **forside** (index.htm), som nu f.eks. kunne se ud som herunder, hvis du har brugt samme "Tema" som mig ("Blokke"). Du kan evt. **lukke indholdsrudden** med de forskellige temaer.

Du ser nok ikke "knapper" i venstre side – dine 4 links vises måske som tekst i stedet for. Men det ændrer vi om lidt !

Som du kan se, så har Frontpage oppe i toppen oprettet et såkaldt "**banner**" (noget grafik, som er defineret i det "Tema" = "Blokke" som er valgt her). Og sidens **titel** står oppe i banneret (index.htm). Hvert enkelt af de mange færdige temaer indeholder altså et "banner", som passer til det øvrige design.

Der er også oprettet nogle links til undersiderne ude i venstre side.

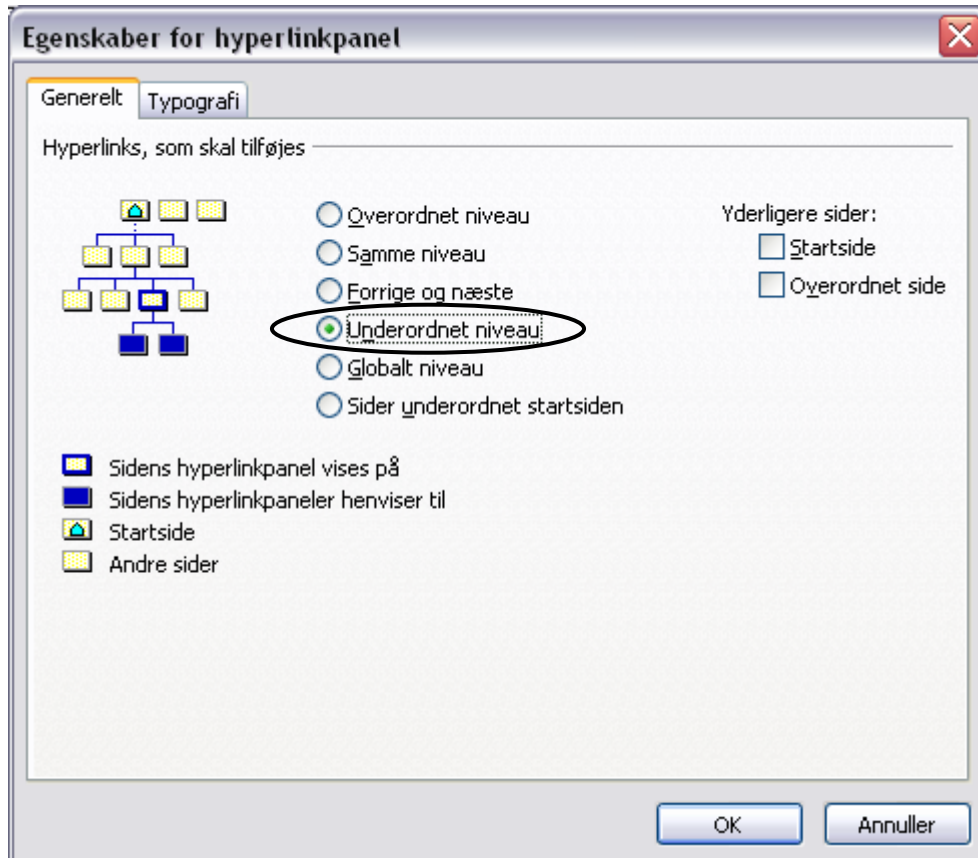
Man kan selv bestemme, hvordan disse navigations-paneler med links skal opføre sig ... hvilke sider skal der linkes til i "stamtræet" ?

Og man kan selv bestemme, om disse links skal vises som tekst eller grafik (knapper).

Læs videre >>>

Det indstilles alt sammen her:

Højreklik på de 4 links ude i venstre side og vælg "**Egenskaber for hyperlinkpanel**" – så kommer dialogboksen herunder, hvor der er 2 faneblade: "**Generelt**" og "**Typografi**".

Som du kan se, så er standard-indstillingen, at der skal vises "Underordnet niveau" til den "aktuelle side". Det betyder altså, at de links, som vises (lodret) i venstre side, viser undersider til den aktuelle side. Den aktuelle side, er den som du kigger på i øjeblikket ...

Du kan evt. prøve og klikke i de andre felter og se, hvordan det ville påvirke navigationen via det lille eksempel til venstre for de 6 muligheder.

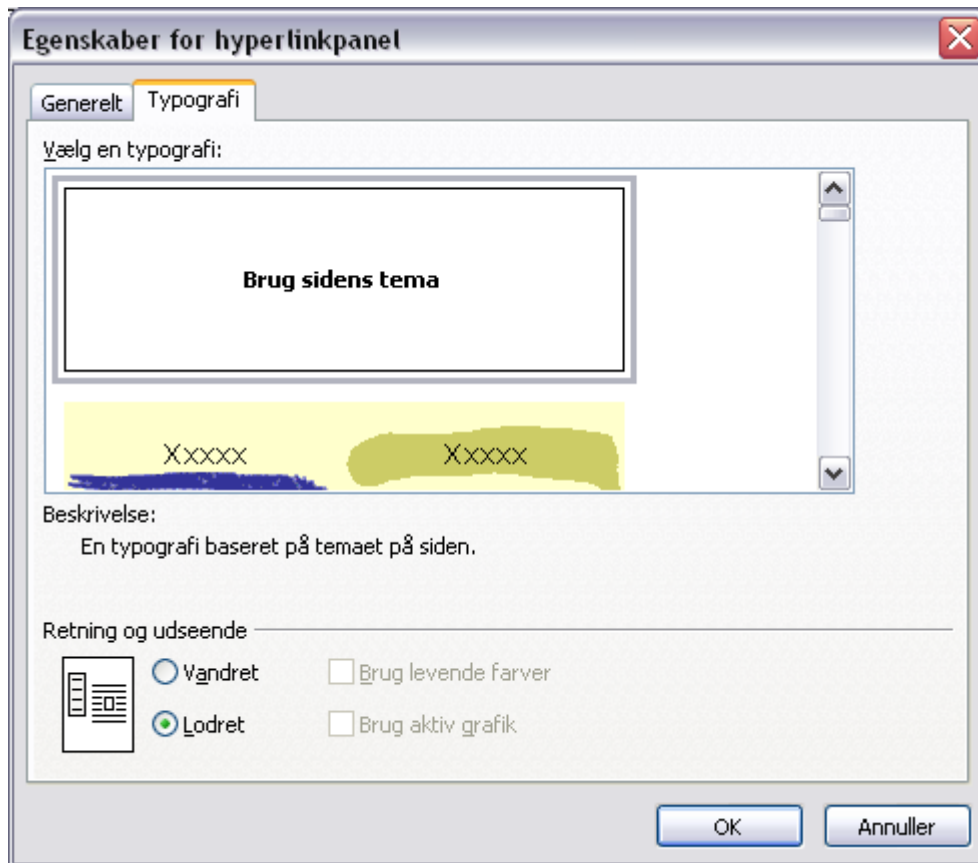
I første omgang behøver du ikke ændre ved disse indstillinger, som er "standard" i Frontpage. Vælg igen "Underordnet niveau" og klik OK.

Der er mulighed for at ændre på disse ting senere, hvis man har behov for det.

Denne indstilling vil altid gælde for HELE dit website !!

HØJRE-klik igen ude i det venstre navigations-område og vælg igen "**Egenskaber for navigationspanel**".

Så kommer samme dialogboks frem – her klikker du nu på fanebladet "**Typografi**" og DOBBELT-klikker **øverst** i rullelisten på: "**Brug sidens tema**" (se næste side).

Klik OK og vend tilbage. Nu har du fået **knapper** som links i venstre side af skærmen i stedet for tekst. Det er s'gu smart, når det altså virker !! Knappen er indbygget i det "Tema", som du har valgt.

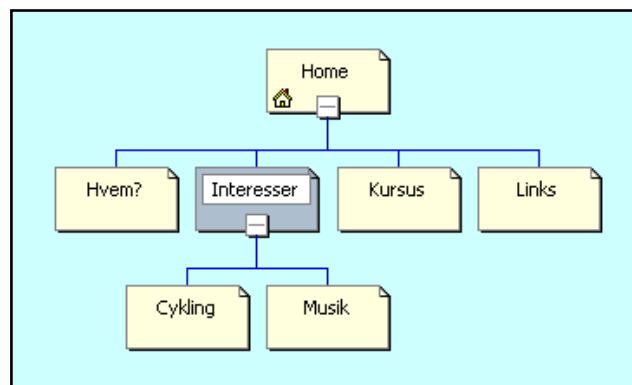

Nu har jeg tilføjet 2 **undersider** til siden "interesser.htm" for at få en mere fornøjelig effekt ud af knapperne. De to nye undersider hedder "Cykling" og "Musik".

Min navigation ser altså nu således ud >>>

Læg mærke til, at det er teksten inde i de små kasser her, som kommer til at stå på knapperne samt i sidens banner oppe i toppen !!

Må endelig ikke fylde for meget.

På denne måde kan du nu få Frontpage til at oprette nye **knapper** til navigationen helt automatisk – det afhænger blot af, hvor du hæfter de nye sider op på "stamtræet" i navigationen.

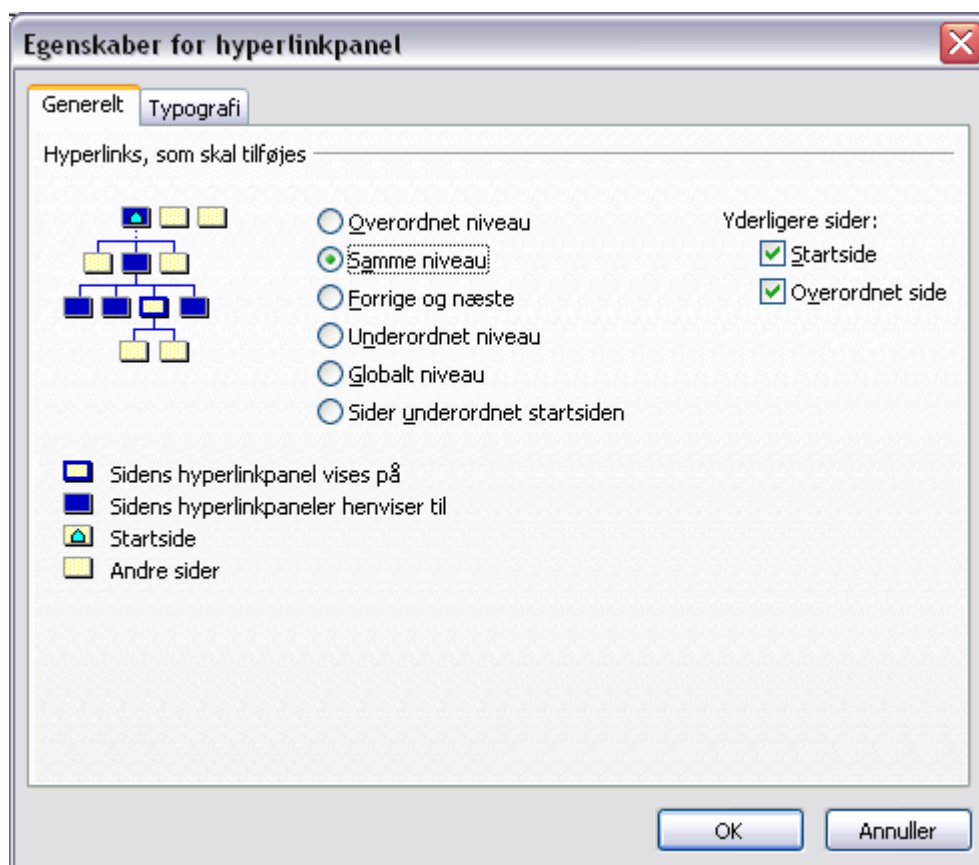
OBS: Når du ser forsiden, så er der ingen vandrette knapper oppe i toppen – og det er fordi der ikke er nogen sider på samme "niveau" eller OVER index-siden.

Forsiden er jo en slags "stamfar" for dem alle sammen !!

På samme måde som før, kan du nu indstille egenskaberne for det vandrette hyperlink-panel. Du skal HØJREklikke her

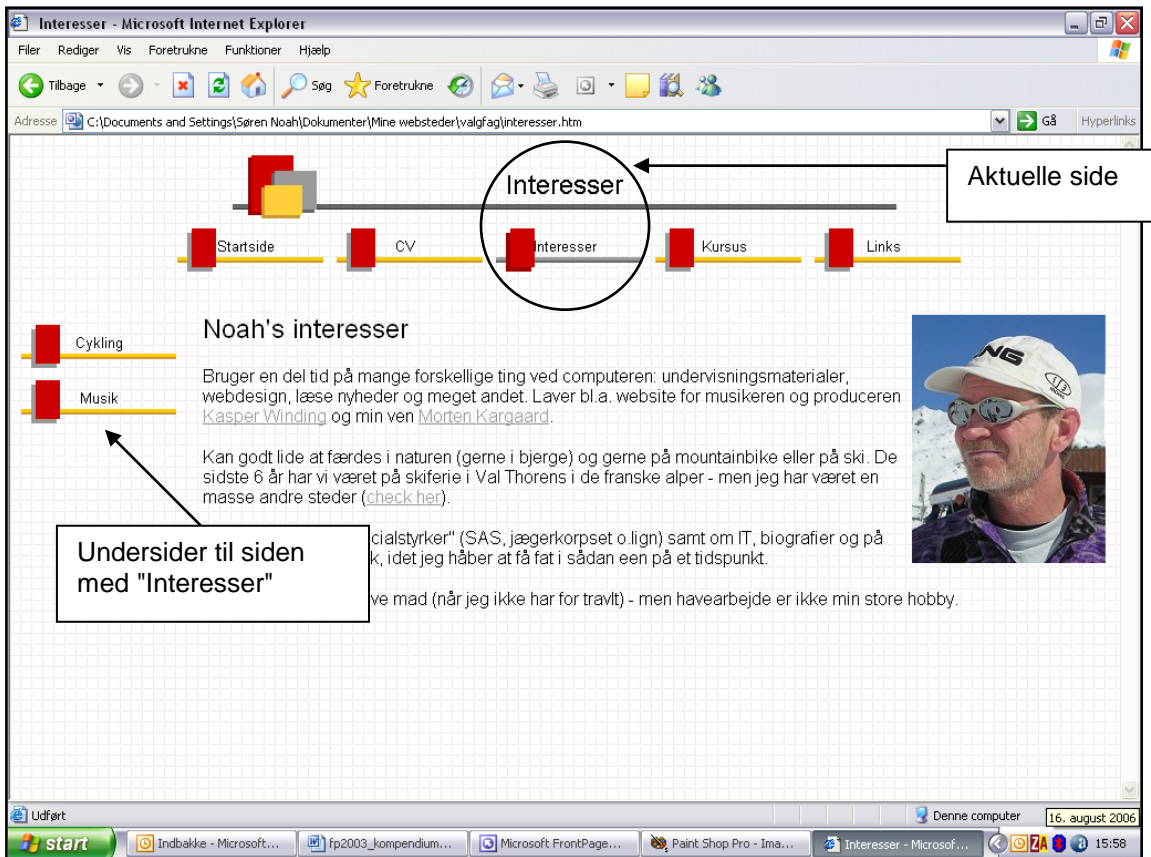

... og igen vælge "**Egenskaber for hyperlinkpanel**". Standard-indstillingen kan du se herunder – og det er ikke nødvendigt at ændre den, for det er en udmærket navigation, som fint supplerer de lodrette links i venstre side.

Til gengæld vil du se knapper både oppe i toppen og lodret i venstre side, hvis du kigger på en underside, som selv har undersider ...

Ideen burde fremgå af nedenstående billede, hvor vi er landet på min side om "Interesser", som har 2 undersider (Cykling og Musik):

Og nu kan du lukke alle sider, gå til "**Mappe-visning**" og prøve at vælge et andet "Tema" og kigge på ændringerne bagefter ... Det er ret fikst :-)

3 forskellige "betegnelser" til websiderne

Hver enkelt webside kan nu have 3 forskellige betegnelser:

- **Filnavnet** (f.eks. cv.htm) som kun benyttes til links mellem siderne
- **Titlen** (f.eks. Hvem er Søren Noah ?) som vil stå i browserens titellinje øverst på skærmen
- **Knap-teksten** = den tekst som skal stå på knapper og i banneret i toppen, som Frontpage indsætter

Det er naturligvis vigtigt, at det er kort tekst, der skal stå på knappen, for ellers er der jo for lidt plads ... Knap-teksten kan du styre på denne måde:

1. Klik på i venstre hjørne "Websted" og dernæst på knappen "**Navigation**" nederst på skærmen
2. HØJRE-klik på den webside (kasse), som du vil ændre
3. Vælg "**Omdøb**" i den lille genvejs-menu
4. Skriv den nye tekst til sidens knap/banner

Nye sider til websitet

Nu kan du oprette helt nye sider til websitet på 2 måder:

- Enten skal den nye side være med på "navigationsknapperne"
- Eller også skal den ikke være med. Så laver man blot almindelige "manuelle" links til denne side, ligesom du lærte i starten.

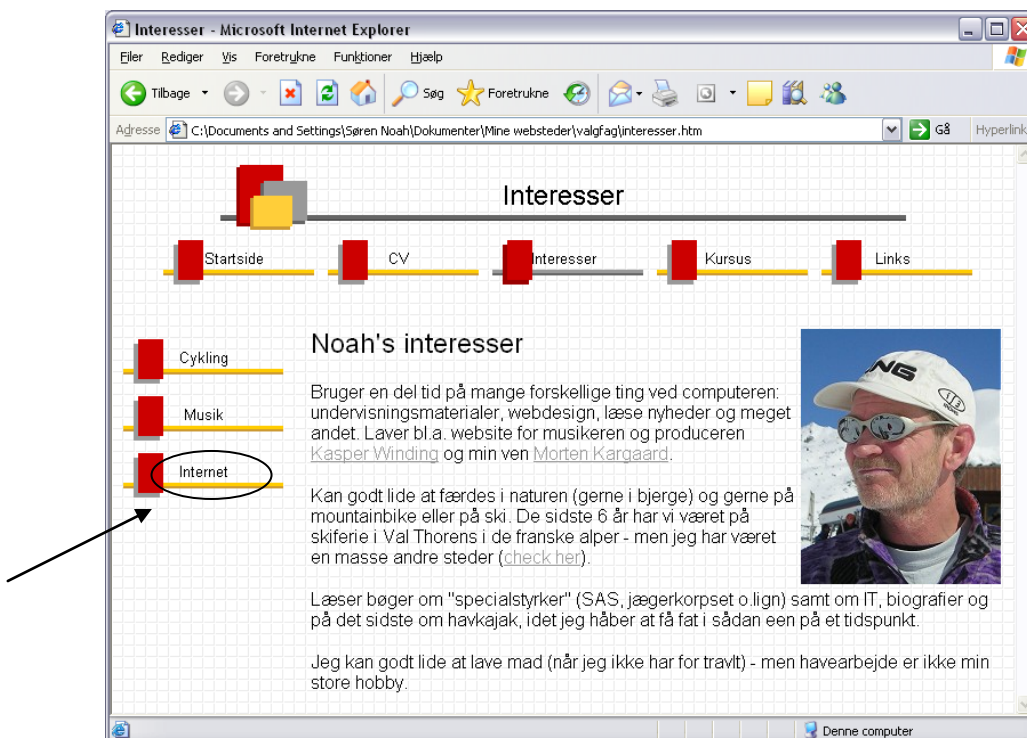
Oftest ser det pænest ud, hvis det vandrette række med knapper kun fylder en enkelt række. Og knapperne lodret i venstre side bør måske helst ikke fylde så meget, at man ikke kan se dem i et enkelt skærbillede (skærmens højde).

Derfor er der grænser for, hvor mange knapper du **bør** lade Frontpage stå for i en enkelt "gren" på stamtræet. Men som sagt: du kan sagtens have flere sider – og så lave links til dem på traditionel vis (som du lærte i starten) – eller du kan oprette flere niveauer med undersider i "stamtræet".

Hvis du vil lave en ny side, som f.eks. skal være underside til siden med "Interesser" – så klikker du på knappen "**Websted**" (foroven) og dernæst på knappen "**Navigation**" (forneden), så du kan se "stamtræet".

Så HØJRE-klikker du på siden "Interesser" (som skal have en ny underside) og vælger "**Ny > Side**". Straks dukker der en ny "kasse" op som underside – og den kan du straks give nyt navn (højreklik > Omdøb), som så vil få sin egen **knap** med den nye tekst på (se eksemplet herunder).

Hvordan ændrer man et Tema ?

Nu har du valgt et "Tema" til at styre det grafiske design, og du har valgt at benytte "Fælles kanter" til at styre navigationen med links mellem siderne.

Nu er det snart op til dig selv at skrive noget interessant tekst på siderne – og evt. lægge nogle spændende billeder ind.

MEN: måske er du ikke helt tilfreds med det valgte Tema ... du har valgt det, som passer bedst, men det er ikke 100% som du gerne vil have det. Der er der råd for. Du kan nemlig tilpasse alle de enkelte dele i Temaet, præcis som du ønsker det.

Der er en million muligheder – i det følgende vil jeg fortælle lidt om, hvordan du **ændrer** på:

- ✓ Baggrunden
- ✓ Knapper
- ✓ Banner
- ✓ Punkttegn (i punkttopstillinger)
- ✓ Skrifttyper, overskrifter inkl. farver

Det er klogt at lave "sit eget tema" ud fra et af de færdige temaer i Frontpage. Det er langt nemmere end at starte helt fra bunden !!

Hvordan ??

Luk alle filerne i Frontpage, så du kun ser en liste over alle filerne i websitet.

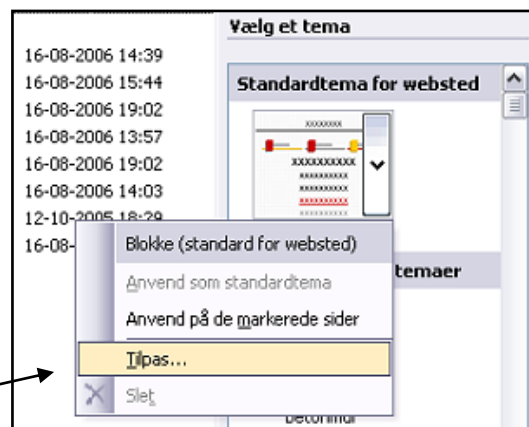
Uanset HVAD du vil ændre på i dit tema, så skal du ind denne vej:

Klik i menulinjen: **Formater > Tema ...** så alle de forskellige temaer dukker op ude til højre i opgaveruden.

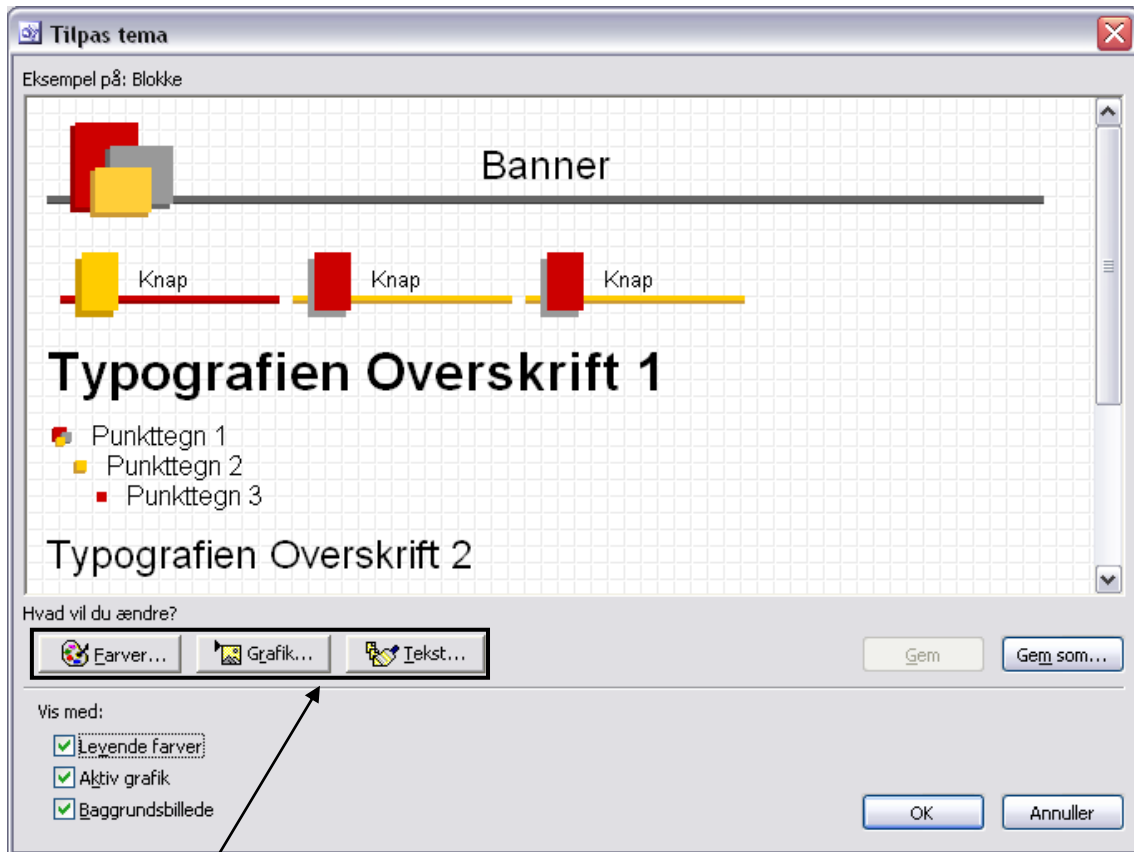
Dit nuværende valgte tema står øverst på listen.

1. Klik på den lille bjælke ved dit gældende tema, så genvejsmenuen kommer frem.

2. Her klikker du på "Tilpas".

På næste side kan du se en mega-dialogboks: "**Tilpas tema**" som giver dig ALLE muligheder for at tilpasse dit tema efter din egen smag !!

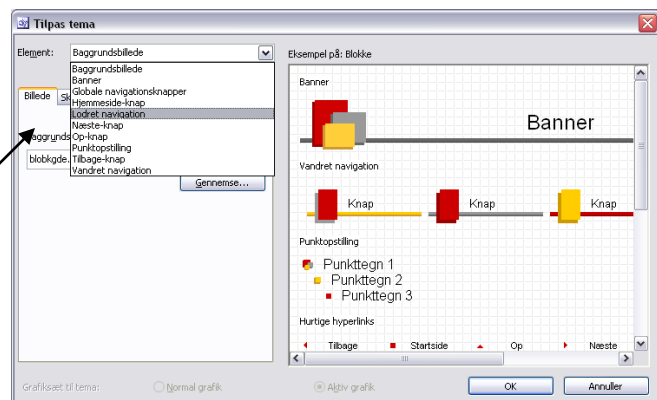
De 3 knapper: **Farver, Grafik og Tekst** gemmer på de utallige valgmuligheder.

Du kan straks se nogle af de nuværende elementer i dit tema: baggrund, banner, knapper, punkttegn (3 niveauer), skrifttyper, farver og overskrifter. Hvis du bruger rullepanelet, dukker der endnu mere op.

Farver: Her skal du ind, hvis du vil ændre på sammensætningen af farver i det valgte tema. Du kan gøre det på et af de 3 faneblade: Farveskemaer, Farvehjul eller Brugerdefineret. På sidstnævnte kan du vælge hver enkelt "tekst-element" samt baggrunden (hvis du benytter en ensfarvet baggrund i stedet for "baggrundsmønster") og ændre på farven individuelt.

Grafik: Her skal du ind, hvis du vil ændre på en "mønstret baggrund" (en slags baggrundstapet), knapper, punkttegn, vandret streg (divider/horizontal line) m.m.

Det gælder altså hovedsagelig alle grafik-tingene.

Tekst: Her gælder det selve **skrifttyperne** ... du kan definere "brødtekst" samt de 6 overskrift-niveauer. Husk at bruge "sikre skrifttyper", som alle kan se !!

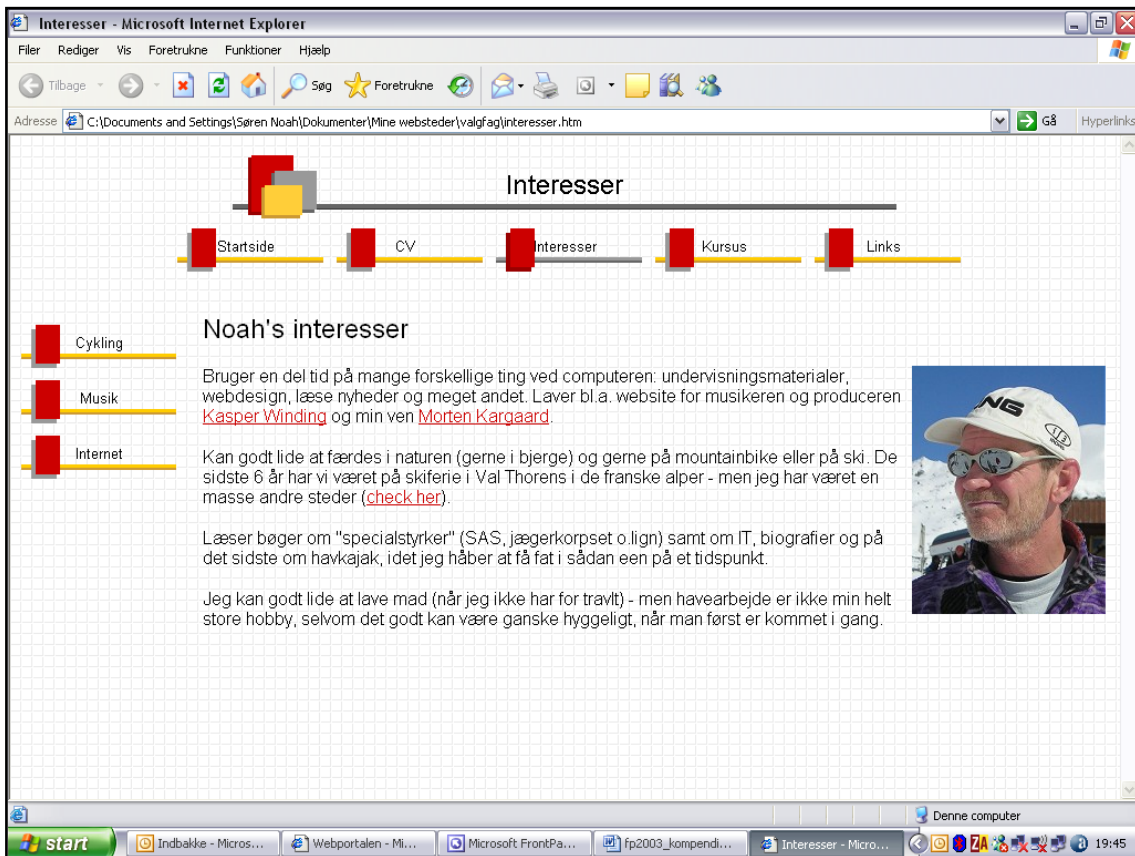
Brug billeder og grafik

Billeder og grafik er naturligvis med til at gøre din hjemmeside levende og spændende, og du har set, hvordan "Frontpage temaer" også bruger grafik.

Måske har du noget erfaring med at indsætte billeder i Word – det er ikke meget anderledes i Frontpage – det er bare sværere at **placere** dem helt præcist, hvor man vil have dem.

Det er temmelig nemt at placere dem sammen med teksten enten ude ved venstre margin eller ved højre margin. Og det er faktisk den placering, man bruger mest. Læg mærke til, at knapperne i venstre side altid vil ligge yderst ved venstre kant af skærmen

På side 20 kan du se, at der er indsat et billede ude ved **venstre** margin. Og herunder (side 28) kan du se et eksempel, hvor placeringen af billedet hedder "Højre".

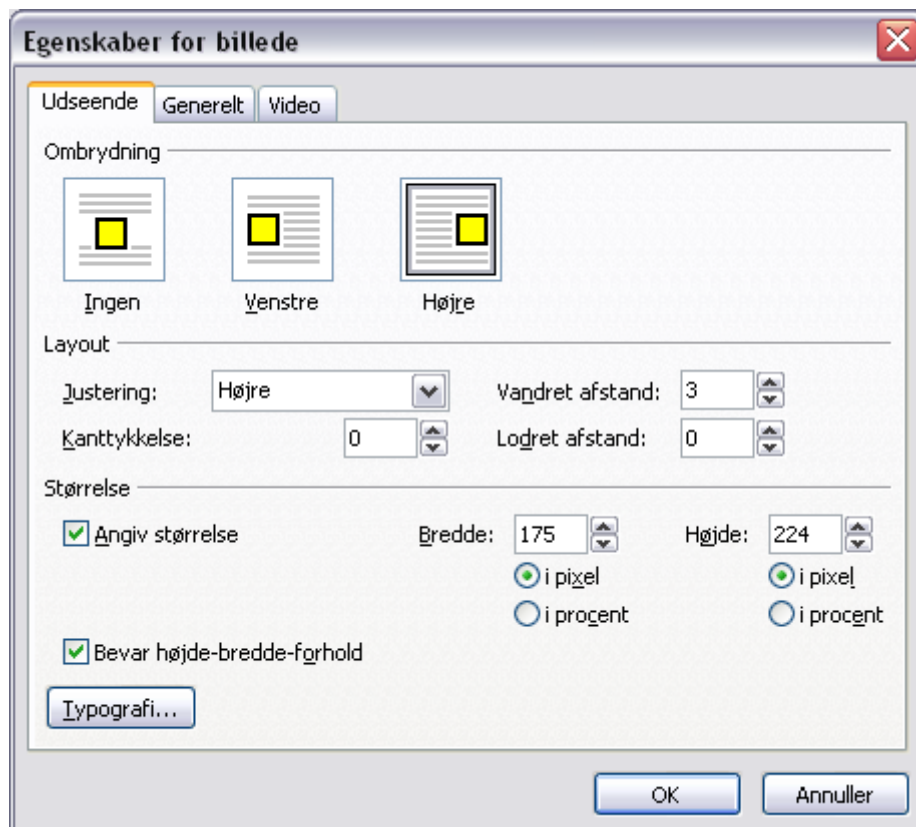

Hvordan ?

Ligesom i Word kan du vælge billeder på 2 måder:

- du kan indsætte et billede/tegning fra Microsoft's "**Multimedieklip**" – eller
- du kan indsætte et billede/tegning (**Fra fil ...**) som du selv har skaffet f.eks. fra Internet, digitalkamera eller et andet sted

1. Klik med musen der, hvor billedet ca. skal indsættes (det kan altid flyttes bagefter)
2. Vælg i menuen: **Indsæt > Billede > Multimedieklip** eller ...
Indsæt > Billede > Fra fil ... (kun billeder af filtypen GIF el JPG)
3. Når billedet er indsat på websiden, så skal størrelsen evt. ændres lidt (ligesom i Word) og det skal lige "indstilles", så det opfører sig rigtig i forhold til teksten. I Word hedder det at "Formatere billedet" – men i Frontpage skal du HØJREklikke på billedet og vælge "**Egenskaber for billede**" i den lille menu, som dukker op. Se herunder !

Der er 3 nemme muligheder:

- **Ingen** = ingen formatering af billedet (standardindstillingen)
- **Venstre** = billedet stiller sig ved venstre margin og lader teksten flyde rundt om billedet (som på side 20)
- **Højre** = billedet stiller sig ved højre margin og lader teksten flyde rundt om billedet (som på side 28)

Under **Layout/Justering** kan du finde flere muligheder, som du selv må eksperimentere med.

Kanttykkelse: her kan du angive tykkelsen på en streg/ramme rundt om billedet (0 = ingen ramme)

Vandret/lodret afstand: her kan du indstille en bestemt afstand mellem billedet og tekst/margin, hvis du synes, at der skal være lidt mere "luft" i mellem.

Klik på billedet !

Al grafik (fotos, tegninger o.s.v.) kan bruges som link til at sende folk videre til noget andet. Man klikker altså på billedet/grafikken, som virker som et link.

Præcis ligesom man kan gøre med tekst, og det foregår også på samme måde: man skal først markere billedet og så klikke på knappen "**Indsæt hyperlink**" (se side 11-12).

Du kan naturligvis både lave interne og eksterne links på denne måde !

Når du klikker på de mange forskellige "**knapper**" på Internettet, så er det jo grafik, som er blevet lavet til links ...

Og det er det samme, der sker, når Frontpage opretter knapper og links mellem siderne på dit website ved hjælp af "Fælles kanter" og "Temaer", som allerede er gennemgået i dette materiale. Frontpage sætter også automatisk tekst på knapperne !

Tekst på knapper

Knapper uden tekst på duer ikke. Så aner brugeren jo ikke, hvad der sker, når man klikker på knappen ...

Det er smart, at Frontpage kan oprette navigations-paneler, men man kan alligevel få brug for en ekstra knap hist og her til bestemte formål. Altså knapper, som ikke er "med" på den overordnede navigation.

Hvis du vil indsætte en ny knap til et specielt formål, så skal du selv sørge for, at der kommer tekst på knappen.

Hvis der f.eks. skal stå: Mail, Home, Gæstebog eller noget andet generelt, så kan du sagtens finde sådanne færdige "knapper" på Internet inkl. tekst:

Men hvis der skal stå noget helt specielt f.eks. "Sommerferie 2001" eller "Bryllup 2004" på knappen, så skal du selv på arbejde.

Heldigvis kan Frontpage også hjælpe med denne opgave :-)

Guld-kornene kommer på næste side >>>

Lav selv knapper med Frontpage

Frontpage kan lave nye knapper med tekst på – eller du kan finde "blanke knapper" på nettet, og så sætte tekst på ved hjælp af Frontpage !!

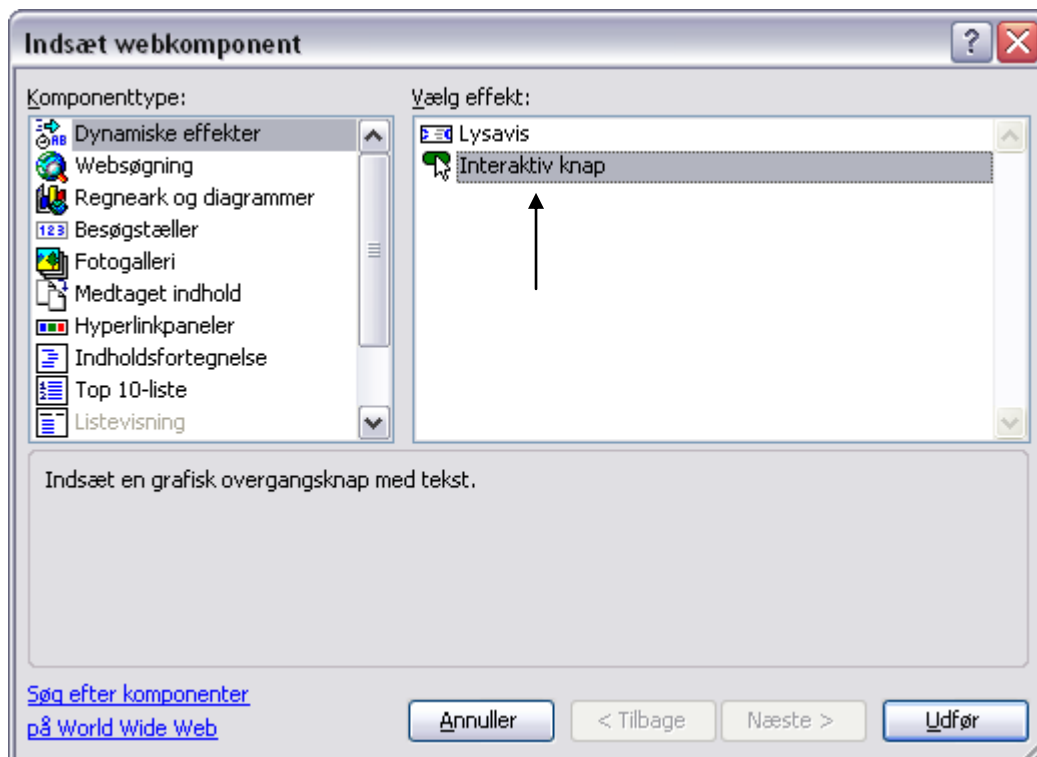
Endvidere kan Frontpage indsætte såkaldte "pegefølsomme knapper" ... det er knapper, som ændrer udseende, når man peger på dem med musen. Og måske får et helt 3. udseende, når knappen er "aktiv".

Hvad betyder det, at knappen er "aktiv" ...?

Hvis du f.eks. har klikket på én af knapperne i det vandrette knap-panel i toppen af siden, så vises den tilsvarende side nedenunder – og knappen ser nu anderledes ud end de andre knapper i rækken. Det er en "aktiv" knap ...

Hvordan ??

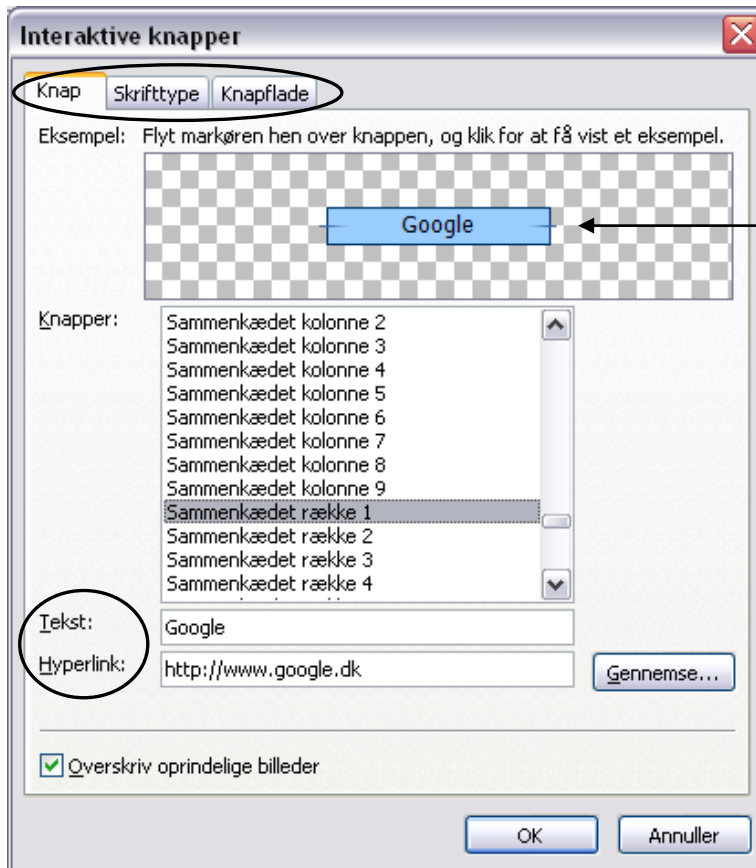
I Frontpage 2003 foregår det via menuen: **Indsæt > Webkomponent ...** og nedenstående dialogboks:

I dialogboksen kaldes denne type knapper for "**interaktive**" ... det er efterhånden et lidt slidt udtryk, at kalde tingene for "interaktive".

Det betyder nogle gange bare, at tingene ændrer sig, mens man bruger dem ...

Klik på "**Interaktiv knap**" og dernæst på "**Udfør**" – så kommer dialogboksen på næste side >>>

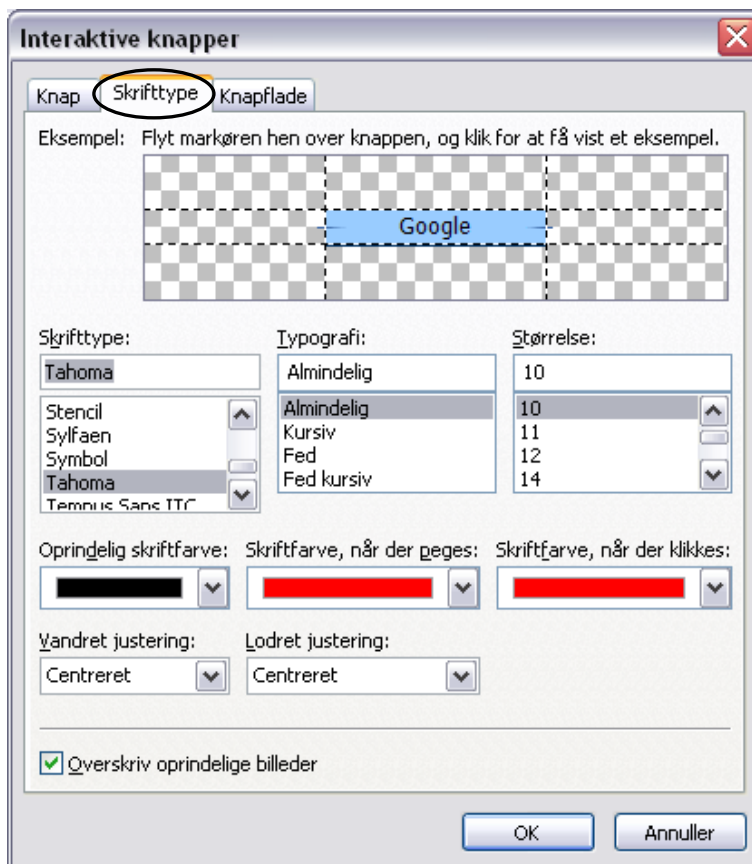

Hvis du bruger rullepanelet og kører et godt stykke ned – så finder du den **knappetype**, som (mystisk nok) kaldes "**Sammenkædet række 1**" og som ser sådan ud. Selve teksten skrives i feltet "**Tekst**", og et link laves i feltet "**Hyperlink**".

Som du kan se, så har dialog boksen **3 faneblade**:

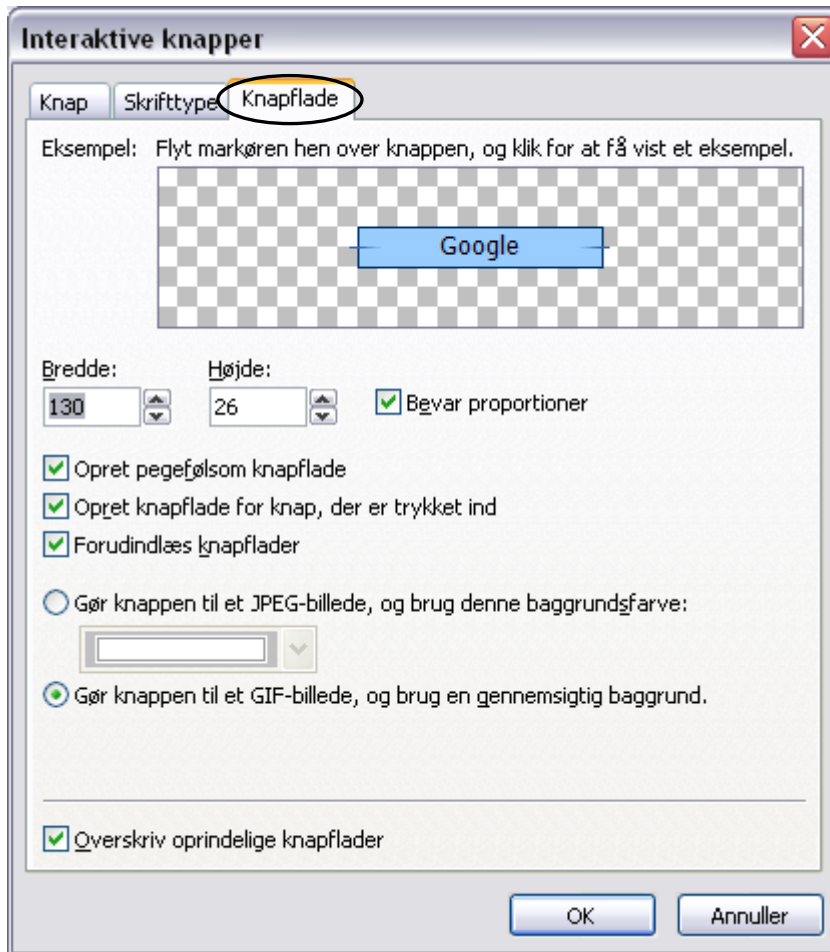
1. Knap
2. Skrifttype
3. Knapflade

Vi kigger lige lidt på dem alle 3 ...

Her har vi så fanebladet "**Skrifttype**" fremme – og her kan du indstille **alting** vedr. selve skriften på knappen:

- Skrifttype
- Størrelse
- Skrift-farve, som kan antage 3 farver, hvis den skal være "interaktiv"
- Justering både vandret og lodret på knappen

3. faneblad hedder "Knapflade", og her kan du bl.a. bestemme lidt mere vedr. knappens størrelse i pixels.

Bredde og højde kan du selv bestemme (prøv dig frem), men de øvrige indstillinger her er som regel fine at bruge.

Til sidst klikker du **OK** – og din nye hjemmelavede knap bliver indsat der, hvor markøren stod i forvejen.

Knappen kan selvfølgelig **flyttes og placeres** på siden ligesom al anden grafik (se side 28-29).

Sæt tekst på en lånt knap

Der er tusind muligheder for at finde færdige, flotte, "tomme" knapper på Internet. Der findes en masse websites, som tilbyder gratis grafik til hjemmesiden.

En nem måde er at kigge her:

- www.noah2900.dk/serie1.htm

Eller brug et af de mange links på denne side:

- www.noah2900.dk/weblinks.htm

Og f.eks. Google kan jo også søge efter billeder :-)

Når du har indsat din "lånte" knap på web-siden, så kan Frontpage sætte tekst på knappen for dig. Men først skal du lige have den **værktøjslinje** frem, som hedder "**Billede**".

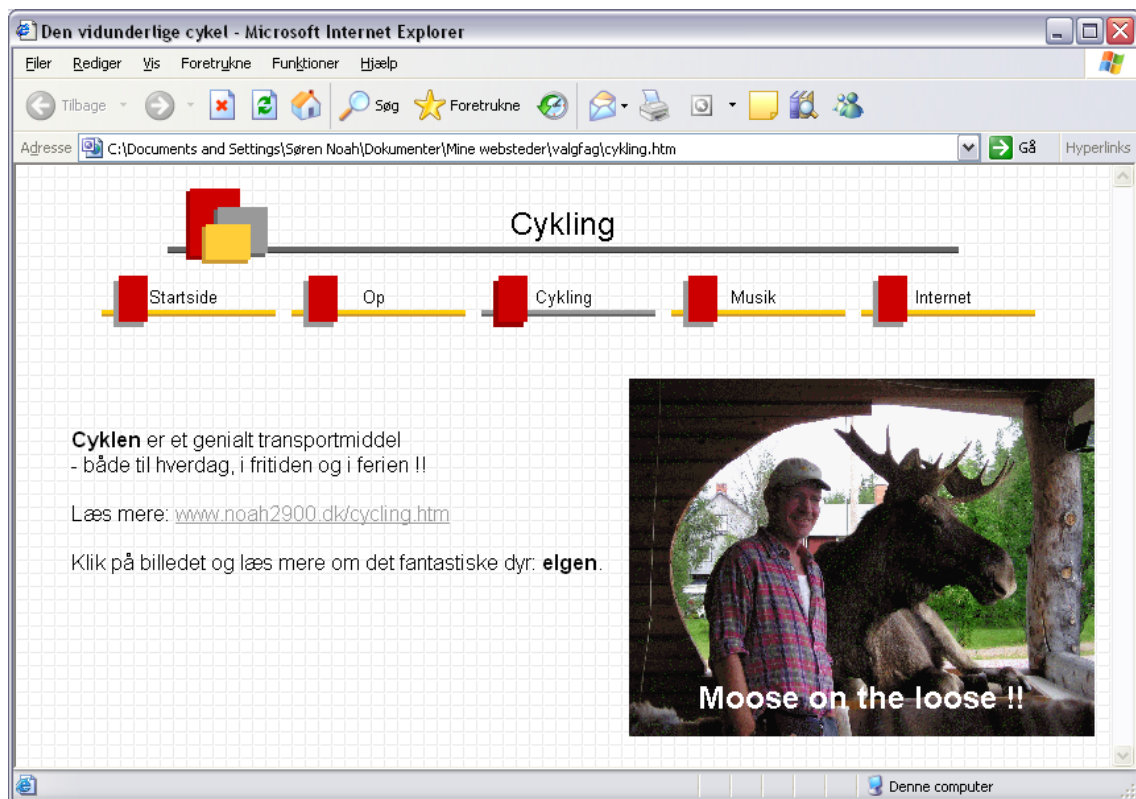
Vælg: **Vis > Værktøjslinjer > Billede**

1. Marker din knap (klik på den)
2. Klik på knappen med **A** på værktøjslinjen
3. Skriv teksten
4. Klik med musen udenfor billedet ... og din tekst er indsat på knappen !!

Hvis du klikker på knap-teksten igen, så kan skrifttype- farve- og størrelse ændres på den sædvanlige måde oppe i toppen af Frontpage, ligesom med almindelig tekst !!

OBS: På denne måde kan du også sætte tekst ovenpå dine almindelige billeder/fotos. Det kan have en fin effekt på websiden, men man må vurdere, om det ser rigtigt ud. Check eksemplet herunder !

Brug tabeller til layout

Tabeller er utrolig gode til at placere forskellige ting på websiden. Tingenes indbyrdes placering på siden kaldes **layout**.

Der er stort set de samme muligheder med tabeller som i Word – men der er alligevel en vigtig forskel: i Word arbejder man næsten altid på et A4-papir, og det har samme størrelse over hele verden (fast standard = 21 x 29,7 cm).

Sådan er det ikke, når man beskæftiger sig med sider til Internet. Folk har nemlig ikke altid samme **størrelse** skærm – og skærmene kan arbejde med forskellig "**skærmopløsning**". Bærbare computere har som regel en skærmstørrelse på 12, 14 eller 15 tommer, mens de stationære computere har skærmstørrelser på 15, 17, 19 og 21 tommer – og jo højere skærmstørrelse jo højere opløsning i punkter på skærmen. 800x600, **1024x768** og 1280x1024 er nogle af de mest benyttede skærmopløsninger lige nu.

Det betyder faktisk, at det som ser flot ud på ens egen skærm, mens man designer websiden, det ser måske utrolig rodet ud på en anden skærm ... men man kan hjælpe temmelig meget på dette problem ved at benytte tabeller til at holde styr på layoutet.

F.eks. sådan at billeder og tilhørende tekst "følges ad" uanset om folk har en stor eller lille skærm – eller arbejder med en høj eller lav opløsning på skærmen.

Og **fidusen** er jo – ligesom i Word – at man har mulighed for at gøre tabellerne **usynlige**: de er der stadigvæk, og cellerne styrer placeringen af forskellige ting, men man kan bare ikke se nogen streger på tabellen.

NB: I visse tilfælde kan det dog sagtens være en god idé, at man faktisk kan SE selve tabellen. F.eks. i et rigtigt "skema", hvor det er rart med overblikket og små kasser :-). f.eks. i et **skoleskema**:

Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8-10	Tysk		Dansk	Samf	Fri
10-12	Fransk	IT	EØ	IT	
12-14	EØ	IT	S&S	Engelsk	
14-16			Idræt		

Inden du indsætter tabellen, så skal du naturligvis lige **tænke** over:

- Hvad skal den bruges til ?
- Hvor mange kolonner og rækker skal der være i tabellen ?
- Skal der evt. "flettes celler" nogle steder i tabellen ?
- Skal stregerne være synlige eller usynlige ?

Indsæt en tabel

Ligesom i Word sker det i menuen: **Tabel > Indsæt > Tabel ...** så dukker denne pæne dialogboks op:

Øverst vælger du antal rækker og kolonner til tabellen

Hakket ved "Angiv **bredde**" og 100 i procent betyder, at tabellen fylder hele sidens bredde.

Kanter/**størrelse** angiver tykkelsen på stregerne i tabellen (0 = usynlige streger)

Hvis du arbejder med et grafisk "Tema" på hele websitet, så styres farverne af temaet !!

Man kan dog godt anvende en baggrunds-farve eller -billede.

Disse forklaringer er nok i første omgang vedr. denne dialogboks. Senere forklares lidt flere af tingene.

- Man kan **indsætte** flere rækker og flere kolonner (ligesom i Word)
- Man kan **flette** celler sammen (ligesom i Word)
- Man kan **opdele** celler (ligesom i Word)
- Man kan **slette** celler/rækker/kolonner (ligesom i Word)
- Man kan **formatere indholdet** (skrifttype, størrelse, farve, justering) i en celle, flere celler eller alle cellerne på én gang (ligesom i Word)

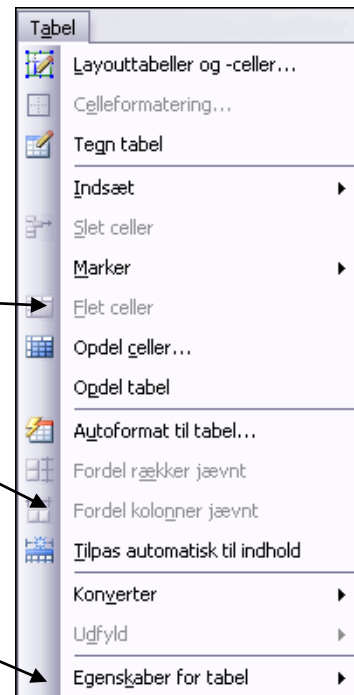
Når først tabellen er indsat på siden, så foregår alle de forskellige små ændringer i **menuen Tabel**, som du kan se "foldet ud" her >>>

Her kan du bl.a. se 2 punkter, som du måske også kender fra arbejdet med tabeller i Word:

- Flet celler ...
- Fordel kolonner jævnt

De er bare ikke "aktive" her, idet her ikke er markeret nogen celler eller kolonner i øjeblikket.

I punktet "**Egenskaber for tabel**" kan du indstille en masse ting – enten for hele tabellen eller for den/de markerede celler.

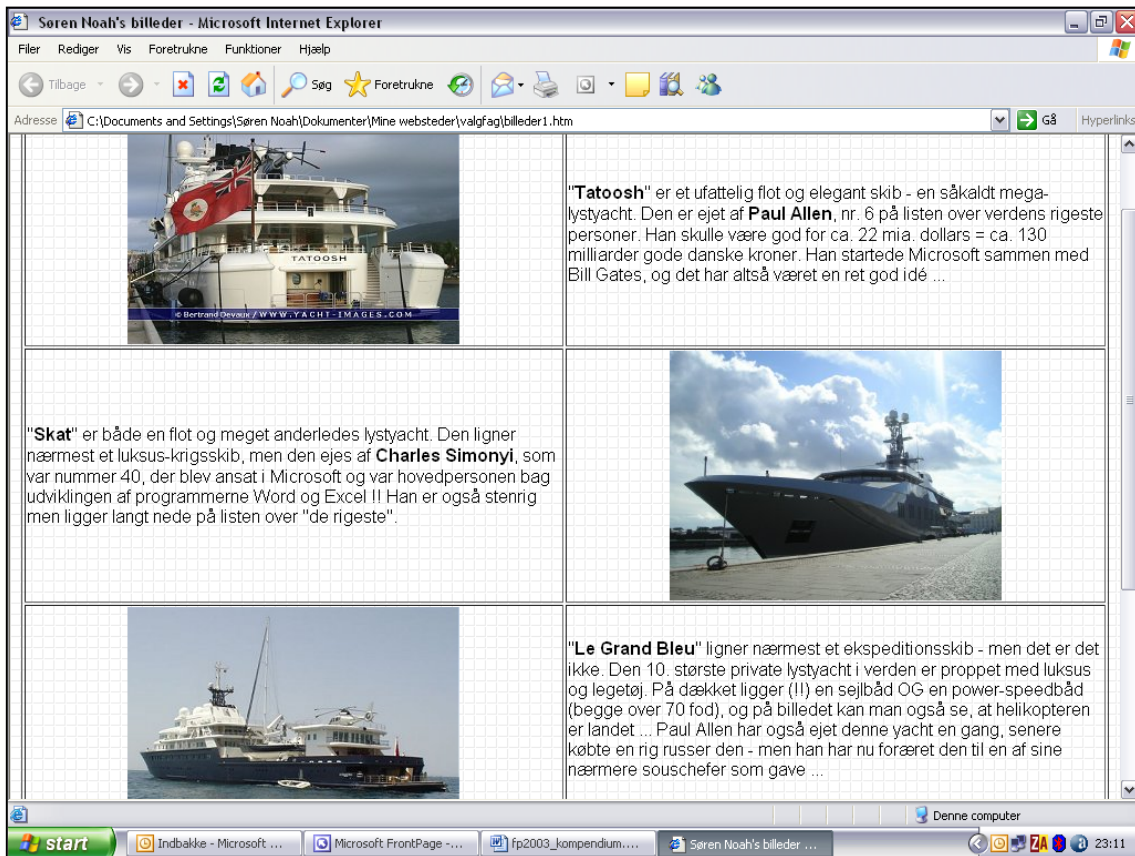
Oppe i menuen kan du også se punktet "**Indsæt**", hvor der kan vælges mellem at indsætte: en ny celle, en ny række/kolonne eller en helt ny tabel.

Klik inde i tabellen der, hvor du gerne vil indsætte en ny række eller kolonne og vælg så: **Tabel > Indsæt > Rækker el. kolonner** ... så kommer denne lille dialogboks frem.

Her skal du vælge om rækken skal indsættes **over eller under** den række, som markøren står i – hvis du vil indsætte en ny kolonne, så skal du vælge, om den skal indsættes **til højre el. venstre** for den kolonne, som markøren står i.

Hvis du bare mangler en ny række nederst i bunden af tabellen, så er det ligesom i Word: klik i slutningen af den allersidste celle (nederst til højre) og tryk på **TAB-tasten** (sidder lige til venstre for Q) – så dukker der en ekstra række op nedenunder magen til den man kom fra.

PS: Man kan faktisk godt indsætte en tabel inden i en anden tabel ... :-)

Her kan du se et eksempel på, hvordan tabellen kan bruges til at placere tekst og billeder pænt ved siden af hinanden. Og uanset hvilken skærmstørrelse og skærmopløsning, folk bruger derhjemme, så bliver siden aldrig rodet at se på.

Tabellen er indstillet til 100% i bredden (den fylder hele bredden af siden) og hver af de 2 kolonner fylder 50% (de er lige brede).

Du kan tydeligt se stregerne i tabellen ... på næste side er stregerne fjernet (gjort usynlige).

Hvordan gør man det:

1. Klik inde i tabellen
2. Vælg: **Tabel > Egenskaber for tabel ... > Tabel**
3. I dialogboksen finder du området "Kanter", hvor du sætter **størrelse = 0** så bliver streger usynlige i virkeligheden. De stiplede linjer, som du kan se i Frontpage VIDER DIG tabellen (svarer til "gitterlinjer" i Word), men ses ikke, når siden vises i browseren.
4. Klik OK og se siden i **browseren**: Filer > Vis i webbrowser > Explorer

Samme side **uden streger** på tabellen. Så kan du selv afgøre, hvad der ser pæneste ud :-). Det er ikke "toppen" af siden du ser her – der er "scrollet" lidt ned på siden for at vise placeringen af billeder/tekst mest tydeligt.

Siden med skibene og resten af websitet kan i øvrigt ses på Internet her:

<http://web01.brock.dk/noah> (HUSK ikke noget med www !!)

Resten af tingene vedr. tabeller (og resten af de 1000 muligheder, der findes i Frontpage) må du selv finde ud af ... Nu stopper festen her – for man kunne blive ved i det uendelige, lige indtil man falder ned af pinden :-)

Du får lige en kort forklaring på begrebet "Frames", som bruges på mange hjemmesider – med og uden held. Og til sidst lidt om, hvordan du får din hjemmeside ud og ligger på Internet, så hele verden kan se den !!

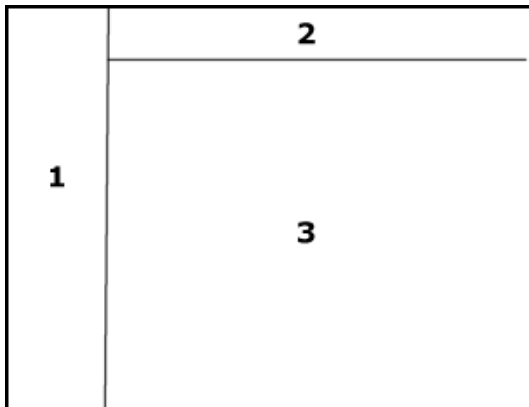

Hvis du lærer dig de ting, som er gennemgået i dette materiale, så kan du lave en glimrende, velfungerende og flot hjemmeside. Men det kræver altså noget tålmodighed ... og mere end 12 lektioner foran skærmen !!

Lidt om "Frames"

I den danske udgave af Frontpage kaldes det for "Rammer" – men det udtryk smager lidt for meget af noget med tabeller eller ramme omkring en overskrift o.lign. Derfor vil jeg bruge det gode gamle udtryk Frames (= rammer) !

Ideen med Frames er, at man faktisk opdeler skærmen i flere dele, og hver del indeholder sin egen selvstændige webside.

Typisk fungerer startsiden (index-htm) som såkaldt "Ramme-fil" (Frame-set) og holder styr på placeringen og størrelsen af de 3 "underliggende" filer.

Når folk f.eks. skriver www.dingodog.dk i adresselinjen, så vil browseren finde den fil som hedder index.htm og vise den på skærmen ... d.v.s. selve index-htm vises faktisk ikke, men i stedet vises de 3 filer, som er defineret til at åbne i hver sin Frame. Smart ... nogen gange.

Ofte bruges 3 Frames med hver sin funktion:

- 1: Navigation (links, ændres ikke)
- 2: Logo el.lign. (ændres ikke)
- 3: Det egentlige indhold som skifter, når man klikker på et link

Jeg bruger faktisk dette princip på mit eget site til IT-undervisningen: www.noah2900.dk/hgweb fordi det er rart at have de faste links liggende i venstre side hele tiden. Man bli'r aldrig helt lost og farer vild – men der er masser af andre muligheder og kombinationer i forbindelse med Frames – dette er blot et meget typisk eksempel.

Jeg har valgt IKKE at komme nærmere ind på brugen af Frames i dette materiale, **fordi** det ikke er strengt nødvendigt – og **fordi** det vil gøre dette materiale alt for omfangsrigt (for mange sider).

Det er **uhandy** at bruge Frames, hvis man vil kunne sende folk til en bestemt underside på websitet via et direkte link f.eks. i en mail. Man kan godt lave link til en bestemt underside – men så vil denne side (som burde ligge i Frame 3) vises på hele skærmen. Den besøgende går altså glip af Frame 1 og 2 – og dermed hele navigationen, og så man er lidt lost. Men det er jo OK, hvis vedkommende kun har brug for at se denne ene side ... :-)

Du kan evt. læse nærmere om Frames i hæftet "Frontpage 2003 for alle" af Jørgen Koch (Libris, 69 kr for 88 sider). Et udmærket hæfte, som beskriver brugen af Frames (Rammer) på side 69-74 ... Eller i et af de mange andre hæfter i kiosken, hos boghandleren og på biblioteket !

Eksempler fra virkeligheden

På Internettet kan du finde masser af eksempler på de mange måder at lave websitet's navigation og struktur på med Frontpage. De følgende har jeg selv nogenlunde styr på:

www.noah2900.dk	Benytter "Fælles kanter" og "Temaer". Navigationen fungerer som beskrevet på side 18-23). Temaet har jeg selv lavet inkl. baggrund, knapper, punkttegn, definition af skrifttyper o.s.v.
www.noah2900.dk/hgweb	Her benyttes 3 Frames, som opdeler skærmen (se side 34). Her er også benyttet et skræddersyet "Tema". Knapperne i venstre side har jeg selv lavet i grafikprogrammet Paint Shop Pro – og de bliver liggende hele tiden, så folk ikke farer vild på sitet.
www.kasperwinding.com	Fungerer med en meget "flad struktur". Der benyttes både "Fælles kanter" og "Tema". Fælles kanter er indstillet således, at der aldrig vises knapper lodret i venstre side af skærmen – og de vandrette knapper øverst i skærmen viser KUN undersiderne til selve index-siden (forsiden). Alle øvrige links er "lavet manuelt" på diverse undersider (se side 10-12) – og der bruges "Tabeller" til utallige formål
www.ergomette.dk	Et lille website med en forside og 5 undersider. Der benyttes både "Fælles kanter" og et hjemmelavet grafisk "Tema". Der er ikke yderligere undersider, så der kommer aldrig knapper/links ude i venstre side af skærmen
www.mortenkargaard.dk	Oprettet med 3 Frames og et ret simpelt grafisk "Tema". I stedet for knapper i navigationsrammen yderst til venstre er der blot lavet tekst med links på, som sender folk videre, og indholdet i "Frame-3" skifter efterhånden
http://web01.brock.dk/noah HUSK ingen www !!	Giver eksempler på tingene i dette materiale om Frontpage Hvis du gennemfører alle øvelserne, så lærer du mange af disse ting !!

OBS: Vær opmærksom på, at det IKKE er nogen god idé at bruge både "Frames" og "Fælles kanter" på samme website. De to ideer modarbejder hinanden for meget. Til gengæld går det altså fint at benytte "Frames" sammen med de grafiske "Temaer".

Udgiv websitet på Internet

Når du er tilfreds med dit website og har testet det ved at se det i browseren (klik på knappen "**Vis i Webbrowser**"), så er du klar til at få websitet ud og ligge på Internet, så resten af verden kan se det. Indtil videre har du kun selv kunnet "surfe rundt" på dit website, fordi det ligger lokalt på din egen computer.

Men først skal du have et sted at lægge det ... du skal have noget plads på en såkaldt **web-server** !

Hvis du har en **internetudbyder**, som står for din Internetforbindelse derhjemme, så har du sikkert også fået noget webserver-plads der. Oftest får man 10 MB plads til et website sammen med Internet-abonnementet, og det er rigeligt i første omgang.

Du skal dog være opmærksom på, at den web-server, som dit website skal "bo på" skal understøtte programmet Frontpage !! Ellers er der mange ting (f.eks. "Fælles kanter"), som ikke fungerer.

En anden (og bedre) mulighed er at benytte et såkaldt "**web-hotel**". Der er utallige firmaer, som har specialiseret sig i at have én eller flere web-servere, hvor de så "lejer plads ud" til personer eller firmaer, som ønsker at have en hjemmeside på nettet.

Et godt og billigt sted er f.eks. den danske "Internet 123" (www.i123.com) som kun koster 9 kr om måneden (plus moms). Der er fuld dækning for brug af Frontpage, og du får p.t. 500 MB plads ... og det er rigtig meget. (Hele www.noah2900.dk inkl. IT-delen fylder p.t. cirka 125 MB)

Samme sted kan du f.eks. også registrere dit eget personlige **domæne-navn**. Mit eget "www.noah2900.dk" koster kun 75 kr. om året, og det ser lidt fikser ud end den adresse, som man får hos sin almindelige internetudbyder: f.eks. <http://home.webudbyder.dk/~adslweb92875>

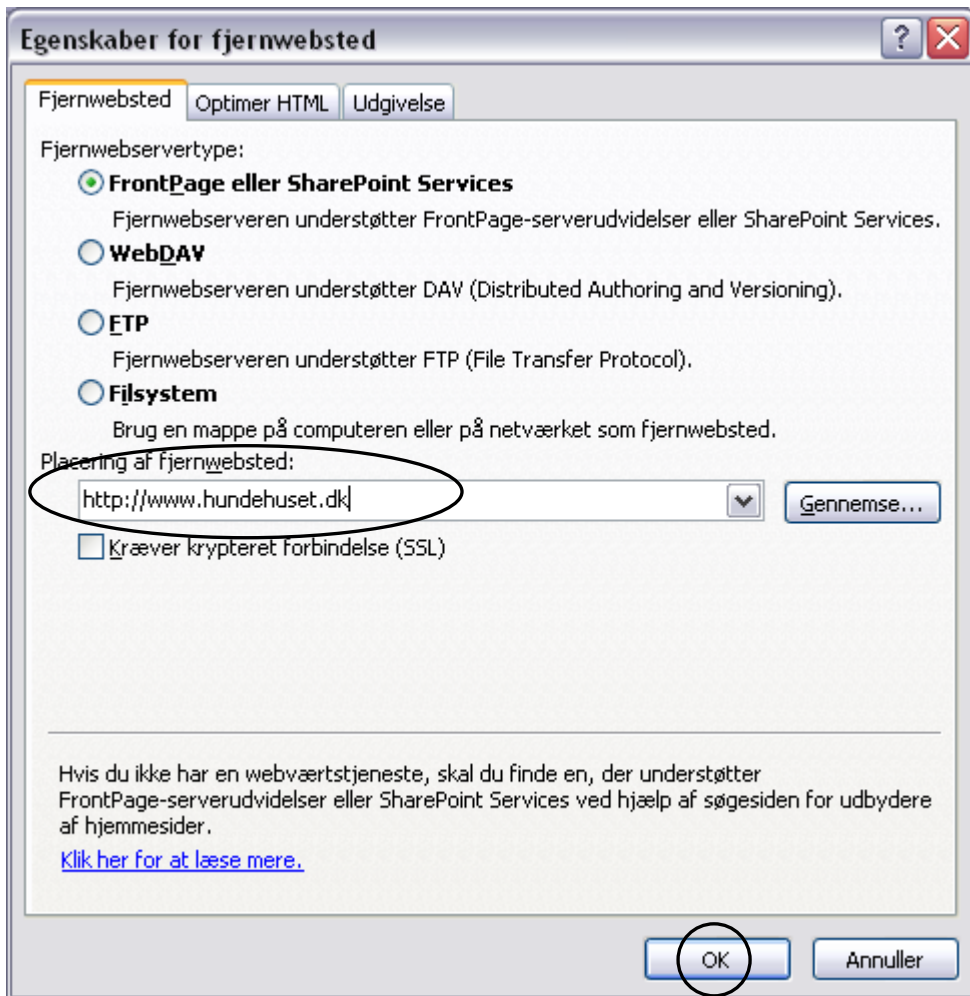

Når du skal "udgive" dit website, så skal det være åbent i Frontpage, og computeren skal være **online**. Der skal altså være forbindelse til Internet !

Og du skal have følgende informationer klar (dem får du hos din Internetudbyder eller ejeren af det web-hotel, hvor websitet skal ligge):

- Placeringen af din serverplads = websitet's fremtidige **web-adresse**, som f.eks. kan hedde: <http://www.hundehuset.dk>
- Et **brugernavn** og et **password**, som skal tastes ind, når du sender websitet af sted første gang – og også fremover, hver gang du opdaterer noget

Klik på: **File > Udgiv websted ...**, så dukker nedenstående dialogboks op:

I den blanke linje skal du skrive hele adressen, hvor du skal "udgive" dit website.

Herefter klikker du OK.

Dernæst kommer så dialogboksen, hvor du skal indtaste dit brugernavn og password >>>

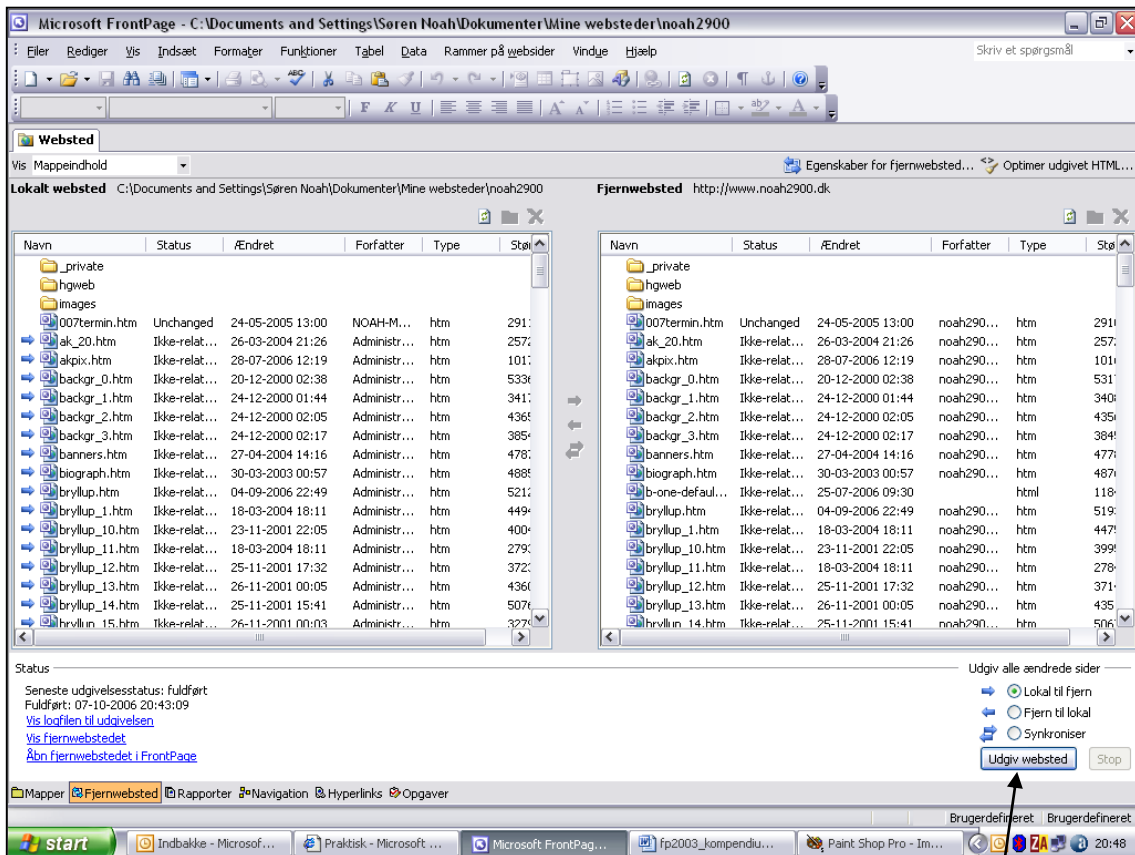
(OBS: Det er ikke sikkert, at din web-adresse og brugernavnet er helt identisk – dette er blot et eksempel)

Og igen klikker du OK.

I det næste og sidste trin ser du nedenstående skærmbillede

- I **venstre** del viser Frontpage dit website med alle filerne, som det ser ud **lokalt** på din egen harddisk
- I **højre** del vises indholdet på selve **webserveren**. Denne vil nok være næsten tom, når du udgiver (uploader) dit website første gang

Hvis ikke Frontpage går i gang automatisk, så klikker du på "**Udgiv websted**".

- Nu sender Frontpage samtlige filer m.v. afsted til den placering, hvor dit website fremover kan ses af hele verden.
- De gamle filer, som evt. ligger på web-serveren i forvejen, bliver nu overskrevet (opdateret), hvis du har ændret på dem. Og nye filer "flytter ind". Hvis du har slettet noget, så bli'r du også gjort opmærksom på dette. Og du skal blot svare ja til, at tingene også bli'r slettet på selve serveren.
- Luk til sidst websitet: **Filer > Luk websted** og afslut Frontpage på det røde kryds oppe i hjørnet
- Nu kan du via din browser se dit website på nettet ved at indtaste web-adressen i adresselinjen. Og du kan opdatere, så tit du vil :-)